

Kaip Komunistai Apgaudinėja Darbininkus

Kova su Pareinio separatistais

Grėsia didelis streikas

Vokietija rengiasi ginkluotai kovon su Bavarija

Pareinio separatistai nuveikiami

Atimta iš jų daugelį miestų. Vokietija Saksonijon siunčia 50,000 kareivių. Riaušės Hamburge.

BERLINAS, sp. 23. — Iš įvairių Pareinio vietų pranešama, kad separatistai veik visur liko nugalėti, ypač Aix-La-Chapelle, Munchen-Gladbach ir Bonn.

Aix-La-Chapelle separatistus labai skaudžiai sumušė organizuoti darbininkai ir išvarė iš viešųjų triobėsių, kuriuos jie laikė nuo šeštadienio nakties.

Kabinetas svarstė Pareinio padėtį, bet nieko griežto nenutarė, kadangi valdžia tikisi, jog Pareinio gyventojai įstengs su naikinti separatistų plėnus.

50,000 kareivių Saksonijoje.

Didelės reichswehro spēkos, kartu su artilerija ir kavalerija, įėjo į Leipzig ir bus išdalintos po visus Saksonijos centrus. Dresdeno žinia sako, kad įskaitant jau atvykusius naujus kareivius, dabar Saksonijoje yra sukoncentruota daugiau kaip 50,000 kareivių.

Riaušės Hamburge.

Turgavietė Berline delei plešimų užsidarė. Buvo plešimų ir duonkepyklose.

Darbininkų vadovai grūmoja paskelbti generalinį streiką, jei bėgyje trijų dienų nebus įvesta nustatymas algų aukso pamatu.

Riaušės, kurios prasidėjo Hamburge vakar tęsiasi ir šiandien. Riaušės išsiskaidė didelis nepasitenkinimas augstu pragyvenimo brangumu.

Hamburgo žinia sako, kad tarp komunistų, kurie šturmu paėmė kelias policijos stotis buvo daug ir moterų. Prasidėjo riaušės policijos spēkos liko sutvirtintos ir po didelio persišaudymo, policijai pasisekė atgauti keletą stočių. Bet per-

Vokietijai grėsia generalinis streikas

Centralinės Vokietijos lignito kasėjai jau streikuoja.

BERLINAS, sp. 23. — Darmstadter banko direktorius Seacht sako, kad Berlino darbininkų atstovai pareikalavo už trijų dienų pradėti mokėti algas pastoviais pinigais, nes kitaip bus paskelbtas generalinis streikas. Jis sako, kad streiko pavojus yra labai didelis.

Kad nusipirktus duonos kepalą kainuoja 5,500,000,000 markių ir del maisto brangumo jau ne įkartą būvo sumišimų (už \$1 dabar duodama apie 50,000,000,000 markių). Bet iki šiol policija visus sumišimus įstengė sustabdyti.

Kadangi daugelis sankrovų atsisako priimti markes ir reikalauja užsienio valiutos, valdžia išleido dekretą, kad sankrovos markes turi priimti, nes kitaip jos bus aštriai baudžiamos.

Centralinė Vokietijoje prasi-dėjo streikas lignito anglakasių. Jie yra nepatenkinti dabartinėmis algomis. Del tos pačios priežasties sustreikavo ir Hamburgo didžiųjų laivų budavojimo yardų darbininkai.

Berlinas ginkluojasi kovai su Bavarija

Siunčia 60,000 kareivių Bavarijos pasienien.

BERLINAS, sp. 23. — Kancleris Stresemannas padarė savo nuosprendį linkui Bavarijos.

20,000 reichswehro kareiviams sudėjus prisaiką Bavarijai ir gen. von Lossow paskelbus, kad Bavarija kariauja už Vokietijos tautinę laisvę prieš Berlino valdžios marksizmą, visi nuleikami reichswehro kareiviai tapo pasiūti į Bavariją.

Koncentravimas tų ginkluotų spēkų neva daromas prieš Saksonijos komunistus. Bet patirta iš artimų karo ministeriui Gesslerui šaltinių, kad 80 traukinių su kareiviais liko pasiūta į Sileziją, Wurttembergą, Mecklenburgą ir Pomeraniją ir kad Saksonijoje bus pastatyta nuo 50,000 iki 60,000 kareivių.

Saksonijos premjeras Zeigner aiškiai pasakė socialistų vadovams, kad tas kareivių koncentravimas nėra atkreiptas prieš Saksoniją ir kad jo tikslas yra sustiprinti militarinių gubernatorių gen. Mueller bus išlyginti, kad visą domę atkreiptą į keblumus su Bavarija.

Kivirčiai su Bavarija bus paduoti valstybės tarybai.

Gen. Lossow, Bavarijos reichswehro komandotojas, netik atvirai priešinsai Berlino valdžiai, bet ir kursto šiaurinės Vokietijos reichswehrą sukilti prieš Vokietijos valdžią. Socialistai numato, kad tarp Bavarijos ir niekurių šiaurinės Vokietijos reichswehro pulkų yra solidarumo ir tas gimdo naują susidomėjimą padėtimi.

Nežiūrint Saksonijos valdžios manymui, kad reichswehras yra koncentruojamas Saksonijoje prieš Bavariją, komunistai skaito, kad tai yra jiems pavojinga, bet pasipriešinimo reichswehrui nedaro.

Separatistai užėmė Coblenz

BRIUSELIS, sp. 23. — Pareinio separatistai užėmė Coblenz, prie Reino upės, kuri jie mano padaryti savo sostinę.

ARABAI REIKALAUJA NEPRIKLAUSOMYBES.

Skelbia boikotą užsienio prekėms.

JERUZOLIMAS, sp. 23. — Čia gautosi žinios sako, kad visų arabų kongresas Mekkoje pareikalavo pilnos nepriklausomybės visoms Arabijos šalims ir įkurimo Arabijos Federacijos, kurioje įeity visos arabų valstybės.

Kongresas taip pat nutarė paskelbti boikotą Francijos, Anglijos ir Žydų prekėms.

Neužilgo konferencijon susirinko visų Arabijos valdonų atstovai.

SESI ŽMONES SUPEGINTI.

BEND, Ore, sp. 23. — Policija farmos ties Deschutes degesiuose rado šešių žmonių lafonus. Eli Chasse laikė rankoje ir revolverį. Kiti negyvi: jo sesuo ir jos dukterė ir trys jo vaikai. Manoma, kad Chasse išsivadė visą šeimyną, padėję namus ir tada pats nusižudė.

Sukilę Graikijos kareiviai grįžta į savo pulkus.

ATHENAI, sp. 23. — Iš Chalois pranešama, kad sukilę provincijos kareiviai, vadovaujami gen. Metaxes, monarchisto, jau grįžta į savo pulkus.

Nusižudė.

CHICAGO. — Arthur Thorn, 23 m. ir Bernice Halverson, 17 m., kurie ketino apsigyventi einantį ketvirtadienį, rasta apsikabinusius ir negyvus pastarosios namuose 26 So. Loomis St. Jie buvo nusižudę žibinaujuo gasu. Priežasties sauzudystės nežinoma.

SAN FRANCISCO, sp. 17. — Southern Pacific geležinkelio kamarninkai netoli Crater ežero, vidury Oregono miško rado iškaltą ant akmenio natūralio žmogaus didumo nuogos moteries figurą. Kaip matyti, ji iškalta yra labai senai. Figūra yra dalimi didelio akmenio ir vaizduoja moterį sėdinčią prie akmenio ir pasidėjusią galvą ant rankų.

Išimink savo automobilį ant loto ar namo.

Vasara praėjo, užėina ruduo, taigi gaves užtektinai smagumo iš savo automobilio dabar rasi naudingą išiminti jį ant loto, ant kurio gal kita pavasari pasistatysi namą. Arba gal tuoj išiminsi savo automobilį ant bungalow. Paskelbk apie tai Naujienose. Čia tavo paskelbimą pamatys žmogus, kurs ištroškęs gauti automobilį, ir jį suaisite ir padarysite jam abiem pageidaujamą mainą.

Vytauto Aleksos Išpažintis

Užmuštas rugsėjo 12 d. 1923 m. Amerikos Valdžios laivyno Atstovybėje Kaune matomai einant bolševikų partijos nutarimu Vytautas Aleksa mokinosi Mariampolės gimnazijoje ir ten smarkiai bolševikavo. Žvalgybos suktas buvo areštuojamas, paskui išvažiavo Rusijon, sugrįžęs nuo bolševizmo nuody, bandė parašyti savo išpažintį, kuri rasta jojo raštuose.

Kadangi toj išpažinty randame šį-tą naują, tai paduodame didžiumą jos vietų. Kabėse — kiek permaitintos vietos. Daugtaškių pažymėta praleistos vietos. —Red.

Rašau viešai, kad skaitytu ir žinotu, ne tik plačioji visuomenė, bet ir tie buvusieji "draugai", kurie dar ir dabar tebeklaidžioja tame "komunizmo" dumblyje, iš kurio jau man teko išbėgti. Plačiajai visuomenei rašau del to, kad galėtų ištikro išsilygti ir suprasti tas klaidas, kurias darė, gal ir ne vieno tėvo spūnis, ne vieno brolio, ar pažįstamos. O mažai saujelei, kurie skaito save komunistais, bet dar nesusipėjo visiškai apsvaiginti, o ir dar ateityj pasakys virsi tie, kurie nenori fiziniai ir dvasiniai nuklimpti "komunistiniam" dumblyne. Vienok iki šiol viešai kaipio partijai nieko nesakiau, atiduodamas jai pačiai ant savęs padaryti "harakizi". Tik pastangos pačių "komunistų" verčia pakeist savo nusistatymą ir prieš jų "tiesą" pasakyti savo teisybę.

A. BERNOTAS ATSIŽADA KOMUNISTŲ IR IŠKELIA AIKSTĖN JŲ DARBUS

Pagal Maskvos įsakymą, komunistai spekuliuoja žmonių jausmais

Fabrikuoja melagingas žinias ir daro provokacijas

Banditai, vagys ir ištirkėliai komunistų partijos centre

KOMUNISTŲ "TIESA" IR KOMUNISTŲ MORALĖ.

Kalinio padėtis neduoda kaip reikiant sekti netik pasaulio politinę padėtį, netik pasaulio darbininkų gyvenimą, bet net artimiausių savo tikrų draugų ir "draugų" (kabutėse) žygių. Gyveni sau žmogus pilnoj izoliacijoj. Visgi vienok retkarčiais pasiseka išgirsti šį-tą ir už kalėjimo sienų, t. v. "laisvės". Štai šiandien pasisekė sugriebt nuo draugų amerikonišką "Vilnį" No. 66 už rugpjūčio 21 dieną, kur suradau perspaudintą iš "Komunisto" straipsnį apie politines bylas Lietuvos teismuose, tarp kitų ir apie musų bylą.

Gerbiamas skaitytojas žemiau suras, delko aš esmu pasakęs "sudev" Lietuvos "tikriems kovotojams". Ir netik aš pasakiau, bet pasakė ir kiti, o ir dar ateityj pasakys virsi tie, kurie nenori fiziniai ir dvasiniai nuklimpti "komunistiniam" dumblyne. Vienok iki šiol viešai kaipio partijai nieko nesakiau, atiduodamas jai pačiai ant savęs padaryti "harakizi". Tik pastangos pačių "komunistų" verčia pakeist savo nusistatymą ir prieš jų "tiesą" pasakyti savo teisybę.

Dalyvavimas darbininkų judėjime.

Amerikos lietuviams darbininkams žinoma, kad dedant pirmuosius pamatus Socialistų Sąjungos Amerikoje aš buvau vienu iš pirmųjų ten. Iki išva-

žiuojant Lietuvon (1913 m.) dėjau ten netik dvasines, bet ir fizines savo įiegas organizacijos darbiui. Nesykį ir ten prisiejo susidurti su skirtingomis nuomonėmis, nesykį prisiejo kovoti su įvairios rūšies avantiūristais po socialistų kauke, bet visuomet tai dariau norėdamas pasitarnaut darbininkų organizacijos labui, be jokio išrokavimo, neretai prisiejo ir materialiai nukentėti už tai. Tą patį dariau sugrįžęs Lietuvon ir laike didžiojo karo patekęs Rusijon. Žodžiu sakant, kur neįėjau, į kurią pasaulio dalį nebuvau patekęs, visur suradau sau vietą — vietą darbininkų kovos lauke. Ir nieks man nebuvo primetęs darbininkų reikalų pardavimą-judo-systę.

Ir štai šiandien sėdėdamas kalėjime (taipgi už darbininkų politiką), skaitau laikraštį, — laikraštį, kuris giriasi esąs "tikras" darbininkų reikalų užtarėjas, — pranešimą plačiam pasauliui, jog Bernotas — judošius, pardavikas.

Kas atsitiko? Juk baigiasi

(Tąsa ant 5-to pusl.)

ORASI

Šiandien — giedra; maža permaina temperaturoje.

Saulė teka 6:12 v., leidžiasi 4:57 v. Mėnuo leidžiasi 5:54 valandą ryto.

SIŪSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.
Chicago Ill.

EXTRA

"Kaip Lietuva atrodo dabar"

Toj temoj kalbės P. Grigaitis, Naujienų Redaktorius, kuris neseniai sugrįžo iš Lietuvos. Nėra reikalo priminti, kad bus suteiktos teisingos ir rimtos žinios apie Lietuvos padėtį, nes Chicagoje P. Grigaitis yra gerai žinomas.

Prakalbos bus 7:30 val. vak.

Šiandien, Spalio 24,
Lietuvių Liuosybės svetainėj
(14th Street ir 49th Ct., Cicero, Ill.)

Ketvėrges Spalio 25,
Liuosybės Svet.,
3925 So. Kedzie Ave.

Kviečia KOMITETAS.

Kas Dedas Lietuvoj

Kaunas

"Pan Tadeusz" lietuvių kalba Buves Universiteto lietuvių kalbos lektorius ir Eltos užsienio skyriaus vedėjas Antanas Valaitis, baigęs verstis Adomo Mickevičiaus poemą "Pan Tadeusz", greitai laiku išvažiuoja Prancūzijos tolimųjų studijų reikalui.

Kaune radio stotyje girdėtis kasdien duodami vokiečių (ties Berlynu) stoties radio koncertai. Pastaromis dienomis koncertus duoda kasdien 11 val. 30 min. Klausytis koncertų atsilankia vienas kitas žymesnių mūsų veikėjų. Paprastai, Berlyno radio koncertai tęsiasi valandą, kartais net ilgiau. Esant geram orui, koncertai visai gerai girdimi.

Kalbos radiotelefonu girdėti kaskart dažniau. Daugiausia kalbasi vokiečiai, jie duoda daug radiotelefonogramų. Rusai duoda kasdien presas radiotelefonu.

(L.v.)

Baus nesąžiningus pašto tarnautojus.

Kaunas. — Paštų, Telegrafų ir Telefonų valdyboje yra žinių, kad kai kurie pašto tarnautojai nesąžiningai elgiasi su gaunamais vietose periodiniais leidiniais: neteikia jų tiesiogiai adresantams arba visai neatiduoda. Tokiems apsiėmimams išvengti Paštų Valdyba įspėjo visas pašto, telegrafo ir telefono įstaigas bei agentūras, kad už panašius prasižengimus kaltininkai be perspėjimo bus atleidžiami iš tarnybos ir atiduodami teisman.

Atsitikimas gelžkely.

Kaunas. — Rugsėjo 13 d. traukinio Nr. 11 mašinistas bevažiudamas tarp Vilkaviškio — Virbalio, patėmė ant bėgių gulintį žmogų. Traukinys buvo sustabdytas ir žmogus išgelbėtas. Paaikėjo, kad gulėjęs žmogus buvo sužeistas keleivis, kažkokiu būdu iškritęs iš ankščiau praėjusio traukinio Nr. 3.

Mašinistui už atydą pareigų ėjimą Geležinkelio Direktojus paskyrė piniginę dovaną.

Kare žuvusiems paminklas.

Ukmergė (Ek). — Spalių mėnesio 2 d. Ukmergėje atidaryta žuvusiems Ukmergės rajone kariams paminklas. Jį pastatė Lietuvos Pagraizimo Draugijos Ukmergės skyrius.

Slapti žudymai Lietuvoj.

Panevėžys (Ek). — Rugsėjo 19 d. Panevėžio miškų urėdo pavaduotojas p. Lopata, po darų Uptės miške patikrinimo, su eiguoliu p. Survila vakarop išvažiuo Panevėžin.

Antrą dieną — ryte, arklys, kurio juoda išvažiuo, atsirado savo ganykloje, su kruvinu vežimu, be žmonių. Po savaitės kelių dešimčių žmonių ieškojimo — kratymo miškų 26-IX rasta labai sumušta ir gerai pasipietę mėsos lavoną p. Lopatos. Apie likimą eiguolio Survilos kol kas nežinia. Prieš mėnesį toj pačioj girininkijoj be žinios dingo girininkas p. Grybas.

"Kontrabanda" iš Vilnijos.

Širvintų apylinkėje, Ukmergės apskr. paskutiniiais laikais prasidėjo gana keista kontrabanda — gabenimas per liniją iš Vilnijos pabėgusių pirmiau iš Lietuvos dvarininkų. Žmonės

pasakoja, kad širvintuose esanti tam tikra agentūra, kuri iš tos kontrabandos turinti ne mažai pelno.

Pasitaikę matyti širvintų agentą, vaikščiojantį Kaune įstaigas, o jam grįžus į širvintų tuoj per liniją persirita lenkas — dvarininkas. Tų dvarininkų mūsų pusėj atsirado jau geras būrelis, o kiti anapus linijos laukia savo eilės.

Teatrai ir kino-teatrai Lietuvoj.

Kaunas (E). — Piliiečių apsaugos departamento surinktomis žiniomis, Lietuvoj dabar veikia iš viso keturi teatrai ir dvidešimt septyni kinematografai (krutamųjų paveikslų teatrai), išskirstyti šitaip:

Teatru	Kino-Teatru
Biržų Pasvalio	1
Kedainių Apskritų	1
Kauno	2
Mariampolės	2
Panevėžio	1
Raseinių	2
Rokiškio	1
Tauragės	1
Ukmergės	1
Vilkaviškio	3
Telsių	2
Alytaus	1
Ozakių	1
Utenos	1

Iš viso 4 27

Menas ir Kuryba.

Naujas dainos meno svečias.

Šiomis dienomis Kauną yra atvykęs žymus Berlyno konservatorijos dainavimo klasės mokytojas maestro Oreste Marini.

P. Marini yra kilęs Italijoje, Romoje; dar jaunystėje jau buvo žymus operos dainininkas (baritonas), dainavęs visuose Europos ir Naujojo Pasaulio — Amerikos — teatruose. Be kita, p. Marini sakos dainavęs, gastruoluodamas Rusijoje, ir Kauno teatre prieš 22 metus operose "Sevilos Kirpėjas" ir "Faustas", pirmos Rusijoje italų operos — Castellano — trupė.

Dabar p. O. Marini, senų savo pažįstamų iš Rusijos laikų prikalbintas ir mūsų Valstybinės Muzikos Mokyklos kviečiamas, sutiko pasilikti Kaune tos Mokyklos dainavimo klasės mokytoju. Tuo būdu šiuo atveju

mūsų Muzikos Mokykla labai laimingai įsigija taip rimtą dainavimo muzikos, pedagogą ir mokytoją. Be ko kito, p. O. Marini tikis, jog gal galės ir mūsų operoj dalyvauti.

I p. Marini Lietuva ir ramus jos gyvenimas po varginę Vokietijos gyvenimo padarę geriausio išpuolio ir jis todėl sutiko Lietuvoj pasilikti ir darbuotis.

P. Marini dar nėra senas, pačiame jėgų stiprumė.

(L.v.)

Darbininkų gyvenimas

Radviliskis. — Musų miestely akcinė bendrovė stato stiklo fabriką. Darbininkai išnaudojami kaip carizmo laikais.

Darbininkas gauna 4 lit. už 8 val. darbo dieną, o darbininkė 2½ ir 3 lit. Šiuo laiku darbininkai priverstinu būdu verčiami dirbti 10 val., o kai kurie ir 12 val. Vyrai už 10 v. mok. 5 lit., o darbininkė už 12 v. tik 4 lit. Vyrai darbininkai kovoja prieš tokį neleistiną režimą, ir neribą daugiau 8 val. Bet iš moterų darbininkų pusės nesimato jokio noro gintis. Užtenka meisteriui Ginčui paliepti, ir jos dirba 10 v. ir 12 val. Aukščiau minėtas atlyginimas yra labai menkas, bet ir to paties laiku negaunama. Pavyzdžiui: reikia gauti pinigų 10/VIII, o gavome 20/VIII; reikia gauti 25/VIII, o kada gausime nežinia, nes "Valdyba" apie tai nežino. O iš darbininkų darbo labai reikalaujama, savo reikalu negalima atsisukti; jei kas padaro tai, grįžęs gauna nuro meisterio "Ginco" neleistinai žodžiais kloti. (S.d.)

Palanga. — Rugsėjo 2 dieną įvyko antrasis L. S. D. P. Palangos valsč. organizacijos Komiteto posėdis. Be kimiteto narių dalyvavo ir kandidatai. Pirmininkas pranešė Komitetui keltus iš Partijos centro gautus raštus. Be to dienotvarkėn pastatyta pasvarstyti darbininkų klubo klausimas. Palangos valsčiaus kuopa, nors visai jauna, bet gana skaitlinga ir rodo nemažą veiklumą. Savojo klubo įsikūrimas, kuriame galėtų susimesti viešai darbininkų gyvenimas, yra mums labai gyvas ir svarbus daiktas. Komiteto pirmininkas pranešė, kad yra mintis paimti iš J. Vilimo ties Juratės gatvės jo stotinė, kurioj pirm kar buvo gintaro dirbtuvė.

Skirsnemunė (Raseinių ap.) Dar gegužės mėn. Skirsnemunėje pas vietinės socialdemok-

ratų kuopos komiteto pirmą rinkimą vieng sekmadienį susirinkę keletas vietos draugų skaitė laikraščius ir dainavo. Tik štai ateina du girtu milcininkai — P. Danielius ir J. Reudis, kunigėlo siūsti, ir bauriai bliznydami ant susirinkusiųjų (vadino juos ru-pužėmis, chuliganais, bolševikais ir kitais negražiais žodžiais) pradėjo mušti. Vieni draugai spėjo pabėgti, bet

žiauriai tapo sumušti mūsų partijos draugai J. Moztraitis ir A. Zemaitis. Sumuštieji draugai padavė skundus ir dabartiniu metu eina tardymas, tik kažin, ar pasirodys viešumon byla, nes beveik visus chuliganiškus savo agentų darbus valdžia priden-gia.

Mutėikos mylimi, ir dabar tebetrūna, ir tur būt atlieka tokį pat juodą darbą. J. K. is.

ISKILMINGIAUSIAS TEATRAS IR BALIUS

Su dideliu muzikaliu programu

Rengia Liet. L. E. Pašalpos Draugystė

SUBA T O J

27 d. Spalio-October, 1923
M. MELDAŽIO SVETAINĖJ,

2242 W. 23rd Place, Chicago, Ill.

Scenoje statoma viena iš gražiausių komedijų

"NETIKETAJ"

Veikalą "Netiketai" sulos garsaus Keistuolio Klubo Dramos

Skyriaus artistai po vad. rež. M. Dandulienės.

Kadangi minėti artistai yra jau ne kartą atsižymėję savo gabumais, tai ir mūsų rengiamam vakarui užganėdins atsilankiusią publiką. O "Netiketai" veikalą-komediją, tai Chicagoje netiketai gaus pamatyti. Taigi visi lietuviai be skirtumo esate užkviečiami atsilankyti. Neatsilankiusieji galės. Muzikalę programą dalį dalyvaus Lietuvių Darbininkų Stygų Orkestra po vadovystės Wm. Scholly.

Po teatro bus šokiai iki višybės nakties prie geros muzikos. Bilangas ypatai prie durų 60c ir 75c. Perkant nuo narių 40c ir 60c. Durs atsidarys 6 val. vak. Uždanga pasikelz 8 val. vak.

Kviečia visus KOMITETAS.

SPECIALIS PASKELBIMAS MUSŲ SKAITYTOJAMS

The "Douglas Products Company" kurių apskelbimas telpa žemian, yra pirmutinė lietuvių lentų ir medžio išdirbystė. Savininkas M. W. Douglas, kalba lietuviškai ir maloniai sutiks visus žmones asmeniškai kurie nori pirkti namų materijalų visokių rūšių.

Del jūsų parankumo mes laikome atdarą krautuvę iki 9 val. vakare utarninkais, ket-vergais ir subatomis. Kitomis dienomis atdara iki 7 valandai vakare.

Uždaryta nedėdieniais.

ARTISTIŠKAS PUSRYČIAMS STALIUKAS

D-113

Mes duodame du kėsluokius ir staliukus, taip kaip parodo paveikslėly. Vietos reikalaujama mažiausiai 5-6 colių pločio ir ne daugiau 6-8 plocio. Staliuko viršus yra 2,6x4-6 ir yra 2-6 augšio. Kiekvienas kėsluokius yra 3-6 augšio, 1-6 plocio ir 4-6 ilgio. Baltos pušies malevotas arba bnamel užbaigimo. \$37.50

DOUGLAS PRODUCTS CO.

"Geresnės lentos ir medžio išdirbystė pigiau"

2510-16 Archer Avenue, Phone Victory 6545
Netoli South Halsted Street

DOVIERNASTIS

(Ingaliuojimai)

Taipgi kiti Reikalai ir Provos Lietuvoje

Jeigu kam reikia padaryti doviernastis vedimui reikalų ir provų Lietuvoje, jei reikia padaryti pirkimo ir pardavimo aktus kaslink nuosavybės Lietuvoje, ar kokius kitus dokumentus, tegul kreipiasi į Naujienų ofisą, kur visi tokie dalykai atliekami su pilnu žinojimu, stropiai, greitai ir už pigiausią kainą.

Taip-jau jeigu kas turi vedimui provų arba bylų Lietuvos teismuose, tegul kreipiasi į Naujienų ofisą, nes iš čia pagedame Lietuvos bylas savo korespondentams advokatams Lietuvoje, kiekviename atsitikime paskiriame bylas geriausiems savo dalyko žinovams.

NAUJIENOS
Telsių Skyrius

1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

JAU TURIME LIETUVISKŲ ŠOKIŲ ORKESTRĄ

FOLO (DALI) NO. I.

Talpinanti 31 populiarių lietuviškų šokių žiema instrumentams: 1-mai Smuikai, 2-rai Smuikai, Bassui, Violončelei, Fleitai, Klarinetui A, 1-mam ir 2-ram Kornetui A, Trombonui (atipriusiam balsui), Bugnui ir Piano akompanuoti. Kaina kiekvienos rūšies 50c. Piano akompanuoti \$1.00.

VISOS TOS DALYS ŠIOJE KNYGOJE TINKA IR KONCERTINAI, KAIP IR KIEKVIENA DALIS ATSKIRAI ORCHESTROS RAKTE.

Tikrai įsigyk setą šitų gaidų, o busite pilnai užganėdinti.

Georgi & Vitak Music Co.
4639 So. Ashland Avenue
CHICAGO, ILL.

Jau išėjo iš spaudos populiarius mokslo žurnalas

KULTURA

No. 1 turinys:

1. Redakcijos žodis.
2. Prof. V. Čepinskis. Mokslas.
3. J. Elisonas. Regeneracijos reikšmės gyvulių gyvenime.
4. Končius. Pažinkime savo kraštą.
5. V. Tarasenska. Alk'akmenys Trakų apskrity.
6. Z. Kuzmickis. Vestuvių drama.
7. Jaunas pilietis. Demokracija ir kooperacija.
8. Vl. Putvinskis. Bangos.
9. Vaižgantas. Dirbkime.
10. Pajėgos ratas.
11. Vabzdžiai — ligų platin-tojai.
12. Iš "Kultūros" b-vės darbu.
13. ir t. t.

Kultūros kaina metams 12 litų, ½ m. 6 l, atskiras numeris 3 litai. Norintiems prenumerata bus imama uždėtu mokesčiu. Visų susinteresuotųjų prašome paskubėti atsilipti ir užsisakyti, kad laiku žurnalą gautumet. Kas nori Nr. 1 pamatyti atsiskait laišku pašto ženklų už 3 litus — išsiųsime.

"KULTūros" B-VĖ,
Šauliai, Dvaro g. 24,
Lithuania.

NUSIPIRK

Typewriteri arba rašomą mašinėlę

Kaina \$60

Tuomi padarysi didelį smagumą pats sau, savo girdinėjimui ir draugams su kuriais susirašinėji ir greitai galėsi parašyti laišką ar ką kitą, negu su ranka. Geriausia, parankiausia ir dalikatniausia mašinėlė su lietuviškais raidėmis pasaulyje. Galima ir angliškai rašyti.

Gaunamos
NAUJIENOS
1739 S. Halsted Str.,
Chicago, Ill.

Pinigai

is

Bridgeporto

i

LIETUVA

per

NAUJIENAS

3210 So. Halsted St.,
Tel. Boulevard 9663.

NORĖDAMI

PIRKTI, PARDAUTI AR MAI-
NYTI VISAD. TIESIŠKIS
PUS. TAS JUMS BUS
ANT RAŠDOS.

S. L. FABIONAS CO.

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 6611 ir 6774
PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RASTUS.
Pasekmingai siūniamas įsigis ir
Pardudam Laivakortės.

K. GUGIS

ADVOKATAS
Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 111-11
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel.: Boulevard 1510
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiek-
vienu vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS

LITUVIS ADVOKATAS
2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephonas Canah 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Se-
redoj ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v.
Veda visokias bylas visuose telai-
muose. Egzaminuoja Abstraktus
ir padirba visokius Dokumentus,
perkant arba pardudant Lotu-
Namus, Farmas ir Biznius. Skoli-
na Pinigus ant pirmo morgičiaus
lengvomis išlygomis.

Tel. Dearborn-9657

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
Ofisas vidurmiesty:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namų Tel.: Hyde Park 3395

V. W. RUTKAUSKAS

Advokatas
29 So. La Salle St., Room 530
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago.
Tel. Yards 4681

S. W. BANES, Advokatas

Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Recker Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

J. P. WAITCHES

LAWYER Lietuvys Advokatas
Dienomis Room 514-516
127 N. Dearborn St.
Telephone Randolph 5584
Vakaraist: 10736 So. Wabash Ave.
Tel.: Pullman 6377.

AR SERGI?

Ateik pas mane ir lik sveiku
Nedaleisk, kad tavo liga pasidary-
ty chroniška arba kritiška padė-
jime. Ateik šiandien asmeniškai
pasimatymui. As lengvai prašalin-
siu kad ir labiausiai chroniškas
ligas.

DR. M. S. BASISTA,
CHIROPRACTOR
1809 So. Loomis St.

Overkautai

2 kelnii siutai
Vyrams, vaikinams ir
vaikams

Mūsų pigi renda ir mažos išlaidos pa-
daro galimu sutaupyti jums nuo
\$5 iki \$25

ant jūsų siuto arba overkauto. Mes
turime visokių materijalų kokio jus
tik norite, vienodų spalvų ir vėlav-
sių stylių.

Visi stiliai, spalvos ir miteros.
Siutai ir overkautai \$18.50
ir augšiau

Vaikų siutai ir overkautai \$8.50
ir augšiau

S. GORDON,
739 W. 14th St.
Pirmos durs į rytus nuo Halsted St.
prie 14 St.

Atdara kasdien nuo 8 ryto iki 9 vak.
Subatomis nuo 8 ryto iki 10 vakare.
Nedėlioj nuo 8 iki 5 vakare.

MUSŲ MOTERIMS

Veda Dora Vilkienė

Mokinkime savo vaikus tvarkos

Vaikus reikia prie gero pratinti iš mažens ir tai geriausiai pasiekti. Nereikia laukti pakol vaikui sukaks dešimt metų, bet pradėti nuo pat lopšio.

Kuomet vaikas dar visai mažukas, jį galima prapratinti laikui kelti, valgyti, miegoti ir be reikalo ne blaivti. Jeigu galima, tai reikia vaiką guldyti atskyrame kambaryje. Kuomet vaikas jau pradeda suprasti — gaudyti jam zobovį ir pratinti, kad pats mokėtų su jomis žaisti. Nereikia mažų kūdikių laikyti ant rankų, nes tas nieko gero neatneša kūdikiui ir be reikalo vargina motiną. Paimti ant rankų vaiką reikia tik pavalgydinus, arba šiaip kokį sykį, antrą ant dienos, kad davus vaikui kitą poziciją. Kaip tik vaikas pradeda vaikščioti ir kalbėti, būtina reikla pratinti, kad jisai pats apsiirngtų, nusipraustų; žinotų kur koks daiktas randasi, mokėtų jį į vietą padėti; vienu žodžiu padaryti vaiką ant tiek savistovių, kad motinai reikėtų tik vaiką prižiūrėti, idant viską į lanką atliktų, o ne būti savo vaiko tarnaitės. Patartina yra, kad kiekvienas vaikas turėtų tam tikrą vietą savo daiktams sudėti ir kad ta jo vieta būtų jo paties laikoma tvarkoje.

Mažos mergaitės ir berniukai nuo kokių 5—6 metų reikia mokinti prisivinioti guzikelius, sagutes ir t.t.

Suprantama, svarbu, labai svarbu, kad kiekvienas vaikas būtų kuo neprivilingiausias; bet didžiausia svarba yra tame, kad jo laikas būtų užimtas ir kad jame išsiplėtotų atsakomybės ir pareigų jausmas.

Vaiko laikas turi visuomet būti užimtas, ar tai mokslu, ar žaisimais. Tinginavimas veda prie negeistingiausių pasekmių. Kalėjimuose mes galime rasti labai daug žmonių, kurie iš didelės dalies pateko į kalėjimą vien todėl, kad tingėjo, — tinginys susiranda sau draugų ir neprateis prie darbo jieško lengvesnių kelių.

Motinių pareiga yra prižiūrėti netik vaikų sveikatą, bet ir daryti įtakos į vaiko būdą, pratinus ir nesilpninus pradėti mokytį savo vaikus prie gero, savo tvarkumo, švarumo, darbštumo, blaivumo, švaria kalba ir švari gyvenimu.

Kaip ir ką virti

Slyvas džiovintas nuplauti ir užpildus šaltu vandeniu, virinti (ant svaro slyvų tris kvortas vandens), pridėti pusę svaro cukraus, keletą gvazdikų. Pavirinus slyvas galima įdėti klekelių padarytų su kiaušiniams.

Ispanų kumpis ir kiaušiniai.

Supiaustyk sudžiuvusios baltos duonos ir riekutes pusės colio storio. Pamerk riekutes iki bus minkštos skystime padarytame iš vieno puoduko pieno sumaišytas su 1 išplaktu kiaušiniu. Paspyrkyk duoną ant gerai išsivietusios skaurados. Padėk šiltoje vietoje.

Sumaišyk 1 puoduką sukaptopotą išvirtą kumpio (ham) su vienu trečdaliu puoduko minkštos duonos trupinių, ir gana pieno del suvilginimo (galima vartoti likusį pieną kur duona mirko).

Pašildyk šį mišinį ir apiberk pipirais. Užtepk jo ant duonos riekutės ir padėk šiltoje vietoje. Išvirk keletą kiaušinių iki galima bus nuimti lukštus, o kiaušinis visgi čielas liks (kiau-

šiniai neturi būti labai kieti). Nuimk lukštus ir padėk po kiaušinių ant dviejų riekutėlių duonos padėtų šalia viena kitos ant torielkos.

Susyk padėk ant stalo. (Kiaušinius ir dvi riekutes duonos turi būti paskirta kiekvienai ypatai).

Kopustai su pienu.

Supiaustyk ir riekutes vieną mažą kopustą galvą. Išpauk ir įdėk į puodą, užpilk tiek vandens, kad apsemtų. Virk iš lengva iki kopustai bus minkšti. Nusunk ir pridėk pakankamai pieno, kad apsemtų. Druskos ir pipirų pagal skonį. Nesigalkė sviesto.

Reikia valgyti karšta.

Kiaušiniai ir ryžiai.

2 kiaušiniai
1/4 puoduko cukraus
1 šaukštuką sviesto
1 puoduką virintų ryžių
2 puodukų karšto pieno.

Išplak kiaušinius, cukrų ir sviestą kartu lėkštame bliude. Gerai išmaišyk. Apibarstyk viršų sutrintu nutmegu. Įdėk bliudą į didesnį bliudą, kuriame randasi karšto vandens. Kepink vidutiniškai karštame pečiuje iki viršus parus.

Bulvių šutiny.

Nulupk ir supiaustyk kiek nori bulvių. Apipilk vandeniu, kad kaip tik apsemtų, pridėk druskos ir pipirų pagal skonį.

Kuomet bulvės jau baigs virti, pridėk keletą sutrupintų krekių ir diktok šmotą sviesto. Jeigu nori, pridėk supiaustytą svogūną. Pridėk puskvortę ar daugiau pieno ir leisk pabaigti virti. Šis šutiny turi būti labai tirštas.

Virtas "Eiderio" pyragas.

Prisiuntė p. Ona Vilkienė, Wheeler, Mich.

1 puodukas cukraus
2 tryniai
1 didelį šaukštą sviesto
1/4 puoduko virto "ciderio" arba obuolių jely.
1 šaukštuką cinamono ir gvazdikų
1/2 puoduko miltų.
Daryti paprastu būdu: išsijok miltus ir sudėk į skystimą. Kiaušinius reikia visuomet gerai išplakti.
Jeigu nori, kad tešla būtų tvirta išstiprink 1 šaukštuką sodos (baking soda) viename puoduke karšto vandens ir įpilk į tešlą.

Apcukravimas.

Virink puoduką cukraus su truputėliu vandens iki sutirštės — suplak gerai baltinius nuo likusių kiaušinių ir sumaišius su cukrum aptek iškeptą pyragą.

Sukaptas obuolių pyragas.

Prisiuntė p. Ona Vilkienė, iš Wheeler, Mich.
3 puodukus plonai supiaustytų obuolių
1/2 puoduko siropo molasses.
1 1/2 puoduko cukraus
1 puodukas riebalų (1/2 puoduko taukų, 1/2 puoduko sviesto)
2 kiaušinių
1 puoduką rugusio pieno

MADOS.

No. 1730. Labai įdomi naujos mados bluzka.

Sukirtos miteros 16 metų, 36, 40 ir 44 colių per krutinę.

36 miterai reikia 1 1/2 yardo 36 colių materijos.

No. 1765. Gražiai atrodo sukni suaugusiui materialui.

Sukirtos miteros 36, 38, 40, 42, 44, 46 ir 48 colių per krutinę.

36 miterai reikia 3 1/2 yardo 36 colių materijos ir 1 1/2 yardo kitos materijos padabinimui.

No. 1702. Smagi suknelė, kurią gali dėvėti svečiuosna.

Sukirtos miteros 16 metų, 36, 38, 40, 42 ir 44 colių per krutinę.

36 miterai reikia 4 yardo 40 colių materijos.

No. 1734. Suknelė ir kelnaitės mažai mergaitė.

Sukirtos miteros 2, 4, 6 ir 8 metų, 4 miterai reikia 2 yardo, 36 colių

materijos ir 1/2 yardo 20 colių materijos apsinvinėjimui.

Norint gauti vieną ar daugiau viršūrodytų pavyzdžių, prašome išsiųsti laiškus, pažymėti miterą ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kainą 15 centų. Galima prisijungti pinigais arba trasa ženkliniais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti:

Nautiling; Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJENOS Pattern Dept., 1739 S. Halsted St. Chicago, Ill. aiški man pavyzdį No.

Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man

Miteros per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valst.)

2 šaukštukų sodos (baking soda)

1 šaukštuką cinamono ir gvazdikų (clover)

1 puoduką razinkų

4 puodukus miltų.

Išvirk obuolius sirope ir cukre. Sumaišyk ir išsijok miltus, sodą ir sudėjęs juos į skystimą sumaišyk gerai ir pakepk.

Illinois Valstijoje vaikų pradeda gerti daugiau pieno

Illinois Valstija turi nemažą skaičių pasišventusių moterų, kurios rūpinasi vaikų gerove. Taip tula p-lė Clara R. Brian praneša, kad jos trijų metų pasidarbavimas McLean paviete, Illinois Valstijoje atnešė sekamus rezultatus:

Prieš pradėdant savo darbą 1919 m. ji atklausė 3.139 vaikų ir pasirodė, kad:

43% gėrė arbatą arba kavą kasdien.

19% negėrė nei kavos nei arbatos.

34% gėrė pieną kasdien.

21% negėrė pieno.

Po trijų metų sunkaus darbo ir nuolatinio raginimo, 1922 metais ji vėl atklausė 3.424 vaikus ir rezultatai pasirodė sekami:

14% gėrė kavą ir arbatą kasdien.

44% ne gėrė nei kavos nei arbatos.

61% gėrė pieną kasdien.

11% negėrė pieno.

Motinos, raginkite savo vaikus gerti pieną.

Vedėjos Atsakymai:

P. O. Wilkas, Wheeler, Mich. — Prašome rašyti ir kitas prie rašymo raginti. Tamstos prisiųsti receptai bus patalpinti, ačiū.

Tel. Lafayette 4228
Plumbing, Heating
Kaipo lietuvių, lietuviams vizdos patarnaujančių kuogeriausiai
M. Yuška
3223 W. 38th St., Chicago, Ill.

Lietuviai Daktarai

Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai

DR. A. J. BERTASIUS
3464 So. Halsted St.
Ofiso val.: 1 iki 8 ir 6 iki 8 v. v.
Tel. Boulevard 5913
Rezidencija, 3159 So. Union Ave.
Tel. Yards 1699

DR. S. BIEZIS
Gydytojas ir Chirurgas
2201 W. 22nd St., kaimas Leavitt St.
Phone Canal 6222
Res.: 3114 W. 42 St. Phone Lafayette 4988. Ofiso valandos: 1-4 ir 7-8, nedėlioj 10-12 diena.

Tel. Lafayette 3415
DR. C. K. ČERYŠ
(Cherry)
DENTISTAS
Perkėlė savo ofisą į Brighton Parką
4454 So. Western Ave.
(Kamp. 45 St.)
CHICAGO, ILL.
Valandos: nuo 8 po pietų iki 9 vak.
Subatomis nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare.

DR. C. K. KLAUGA
DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
kampus 18-th Street.
Phone Canal 0257

Telephone Yards 1532
DR. J. KULIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofiso val.: 9 iki 12 pietų, 7 iki 8 v.
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. V. A. ŠIMKUS
Gydytojas, Chirurgas ir Akušeris
3315 South Halsted St.
Tel. Boulevard 1401
Val. 9 ryto iki 2 P. M. ir 7-9 P. M.
Ned. 9-12 A. M.

GOOD LUCK
Labai daug šeiminių bus labai užgandintos kuomet pamatys straipsnius apie valgius. Tie straipsniai bus parašyti patyrusių ir praktiškų žmonių naminio mokslo žinovų. Tie straipsniai suteiks daug pamokinimo kaip pagaminti gerus ir pigius valgius. Jie padarys kiekvieną šeimyną linksmesne.
Tie straipsniai bus, kaip minėjome, pagaminti patyrusių ir praktiškų žmonių naminio mokslo žinovų. Tie straipsniai bus talpinami laiku nuo laiko mūsų laikraštyje apie tai kaip gaminti valgius vartojant Jekos Good Luck Oleomargariną, vietoje brangio sviesto.
Jekos Good Luck Oleomargarino apskelbimai telpa dabar mūsų laikraštyje. Jie pasako praktiškų dalykų kurių suteikia žingeidumą kiekvienai šeimynai. Nepaiskite neperskaitę jų.

NEW YORK HAMBURG
UNITED AMERICAN LINES
(HARRIMAN LINE)
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE
Trumpiausias kelias į visas dalis

LIETUVOS
Išplaukia kiekvieną savaitę 13 pabūkus 88 North Upis, prie galo 46 gatvės, New York, su mūsų laivais de luke
"Resolute", "Reliance"
"Albert Heiler"
"Deutschland"
Kurie veža I, II ir III klasės pasatierius ir populiarūs laivai "Mount Clay", "Cleveland", "Hansa", "Thuringia" ir "Westphalia" su cabin ir III klasė. Geras madingas patarnavimas, puikus kambariai, puikus apytovos.

United American Lines
171 West Randolph St., Chicago, Ill.
Arba bile autorizuoto agento.

DR. H. A. BROAD
Busto Telefonas Armitage 3209
VIDURMIESČIO SPECIALISTAS
Apskrita Chirurgija (operacijos) ir Moterų Ligos.
7 West Madison Street, kamb. 1202. Kampas State gatvės.
Ofiso valandos: Nuo 8 iki 5 po pietų ir pagal sutartį.

Dr. Mikolas Lewin, Gydytojas ir Chirurgas
Buves kapitonas-gydytojas lenkų kariuomenės
SPECIALUMAS: — VENERINĖS LIGOS
866 Milwaukee Ave., netoli Racine Ave. Telefonas Haymarket 3042
Valandos: kasdien nuo 10 val. ryto iki 12 diena, po pietų nuo 6 iki 9 valandai vakare.

DR. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 S. Morgan St., Chicago.
Telephone Boulevard 2160
Valandos: Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakare.

DR. A. MONTVID
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
25 L. Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
Telephone Central 8066
1824 Wabasha Ave.
Humboldt 1098
Valandos: nuo 6 iki 8 vakaro
Rezidencijos tel. Kedzie 7715

DR. M. T. STRIKOL'S
Lietuvis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4691 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 7820
Val. 2 iki 4 ir 6 iki 8. Ned. 10 iki 12
Namai 6641 S. Albany Ave.
Tel. Prospect 1930
Valandos pagal sutartį

Telephone Yards 5082
DR. M. STUPNICKI
3107 So. Morgan St., CHICAGO, ILL.
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakaro
Nedėliomis ofisas yra uždarytas

DR. P. G. WIEGNER
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.
3325 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Office Hours: 10 iki 12 pietų 5 iki 7 val.
Tel. Canal 2118
DR. A. L. YUŠKA
PHYSICIAN AND SURGEON
1960 So. Halsted St.
Gyvenimo vieta: 4193 Archer Ave.
2 iki 4 po pietų
Tel. Lafayette 0998

Canal 0257
Naktinis Tel. Canal 2118
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 11 iki 4 po pietų, 6 iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto
1821 So. Halsted St., Kampas 18 ir Halsted St.

DR. P. ŽILVITIS
Gydytojas ir Chirurgas
3243 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 7179
Rezid. Tel. Fairfax 5574
CHICAGO, ILL.

DR. B. F. GARNITZ
3149 So. Morgan St. antros lubos
Ofiso valandos: Nuo 12 iki 2, nuo 4 iki 6 ir nuo 8 iki 9.
Nedėliomis nuo 11 iki 2 val. diena

DR. M. J. SHERMAN
Specialistas moterų ligų
1724 S. Loomis, kampas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Telefonas Canal 1912

DR. M. ŽILVITIS
DENTISTAS
4193 Archer Ave.
9 iki 9 vak. kasdien
nedėlioj 9 iki 12
Telefonas Lafayette 6061

30 metų patyrimo
Duokite savo akis ištirti senam specialistui. Bus naudinga atlikti jį. Dr. J. Ginsburg & Son, Optometrist, 3639 W. Roosevelt Rd., Phone Crawford 3140

DR. B. F. GARNITZ
3149 So. Morgan St. antros lubos
Ofiso valandos: Nuo 12 iki 2, nuo 4 iki 6 ir nuo 8 iki 9.
Nedėliomis nuo 11 iki 2 val. diena

Mrs. A. MICHNIEVICZ-VIDIKIENĖ AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kampas 31 g.
Ofisas su Dr. J. F. Van Pals

Tel. Yards 1119

Baigusiu akušerijos kolegiją; ilgal praktikuojanti. Penneyburių jos ligonbučiui. Se. Sąjūniskai p. tarnauja, visokios ligose priėmimo, gimdymo, laikų gimdymo ir po gimdymo.

Už dyką patarnauja, da ir kitokiose reikalingose moterims ir merginoms; kreipkitės, o rasite pagalbą.

Valandos nuo 7 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 vakare.

\$15 Kryptok Akiniai, \$8

Išpardavimas visą savaitę

Tie žinomi akiniai yra pardavinėjami po \$15 ar daugiau visu akinių specialistui. Mūsų kainą tik \$8. Jei jūs turite galvos skausmą ar nuovargius, akis, atneškite į seną patikrintą firmą, kuri tarnauja publikai jau 60 metų. Mes pritaikome specialius akinius tokiu kaina kurią galite užmokesti. Patarnaus dykai C. E. MOWER, Registruoti Optikai, Mgr.

L. MANASSE CO.
Optikai ir akinių specialistai.
Seitas augtas Reliance Building
32 N. State St. kampas Washington St.
Valandos nuo 9 ryto iki 6 val. vakare, įskaitant subatas.

Fine for Lumbago

Musterole drives pain away and brings in its place delicious, soothing comfort. Just rub it in gently.

It is a clean, white ointment, made with oil of mustard. Get Musterole today at your drug store. 35c and 65c in jars and tubes; hospital size, \$3.00. BETTER THAN A MUSTARD PLASTER

Ofiso Telefonas Central 4104
DR. H. A. BROAD
Busto Telefonas Armitage 3209
VIDURMIESČIO SPECIALISTAS
Apskrita Chirurgija (operacijos) ir Moterų Ligos.
7 West Madison Street, kamb. 1202. Kampas State gatvės.
Ofiso valandos: Nuo 8 iki 5 po pietų ir pagal sutartį.

Dr. Mikolas Lewin, Gydytojas ir Chirurgas
Buves kapitonas-gydytojas lenkų kariuomenės
SPECIALUMAS: — VENERINĖS LIGOS
866 Milwaukee Ave., netoli Racine Ave. Telefonas Haymarket 3042
Valandos: kasdien nuo 10 val. ryto iki 12 diena, po pietų nuo 6 iki 9 valandai vakare.

DR. MARYA DOWIAT-SASS
1707 W. 47th St.
Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų.

Rezidencijos tel. Van Buren 0234
Ofiso tel. Boulevard 9693

Dr. A. A. Roth
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moterisčių, Vyričių. Vaikų ir visų chroniškių ligų
Ofisas: 3335 So. Halsted St., Chicago. Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po pietų, 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena, Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

Jei abejoji akimis, pasitark Dr. A. R. BLUMENTHAL
Optometrist
Tel. Boulevard 6487
4649 S. Ashland Ave.
Kampus 47-tos gat.
2-ros lubos

Telephone Yards 5884
DR. P. G. WIEGNER
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.
3325 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Office Hours: 10 iki 12 pietų 5 iki 7 val.
Tel. Canal 2118
DR. A. L. YUŠKA
PHYSICIAN AND SURGEON
1960 So. Halsted St.
Gyvenimo vieta: 4193 Archer Ave.
2 iki 4 po pietų
Tel. Lafayette 0998

Canal 0257
Naktinis Tel. Canal 2118
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 11 iki 4 po pietų, 6 iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto
1821 So. Halsted St., Kampas 18 ir Halsted St.

DR. P. ŽILVITIS
Gydytojas ir Chirurgas
3243 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 7179
Rezid. Tel. Fairfax 5574
CHICAGO, ILL.

DR. B. F. GARNITZ
3149 So. Morgan St. antros lubos
Ofiso valandos: Nuo 12 iki 2, nuo 4 iki 6 ir nuo 8 iki 9.
Nedėliomis nuo 11 iki 2 val. diena

DR. M. J. SHERMAN
Specialistas moterų ligų
1724 S. Loomis, kampas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Telefonas Canal 1912

DR. M. ŽILVITIS
DENTISTAS
4193 Archer Ave.
9 iki 9 vak. kasdien
nedėlioj 9 iki 12
Telefonas Lafayette 6061

30 metų patyrimo
Duokite savo akis ištirti senam specialistui. Bus naudinga atlikti jį. Dr. J. Ginsburg & Son, Optometrist, 3639 W. Roosevelt Rd., Phone Crawford 3140

Tel. Blvd. 3138
M. Witkewich BANIS
AKUŠERKA
Turis patyrimą. Pasiekmingai patarnauja moterims prie gimdymo, kiekviename atsitikime. Teikiu ypatingą prižiūrėjimą. Duoda patarnavimus moterims ir merginoms dykai.
3113 South Halsted St.

DR. HERZMAN
— IŠ RUSIJOS —
Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyry, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily, except Sunday
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1789 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8558

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
5c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1789 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kainos:
Chicagoje — paštui: \$8.00
Metams — 4.00
Pusei metų — 2.00
Trijų mėnesiams — 1.50
Vienam mėnesiui — .75

Chicagoje per nešiotojus:
Viena kopija — 3c
Savaitė — 18c
Mėnesius — 75c

Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje,
paštui: \$7.00
Metams — 3.50
Pusei metų — 1.75
Trijų mėnesiams — 1.25
Vienam mėnesiui — .75

Lietuvon ir kitur užsienioje:
(Atpiginta) \$8.00
Metams — 4.00
Pusei metų — 2.00
Trijų mėnesiams — 1.50

Piguus reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Komunistų
kerštas.

Siandie mūsų skaitytojai
ras "Naujienose" dviejų bu-
vusiųjų komunistų straips-
nius: Antano Bernoto —
apie "komunistinę tiesą"
ir Vytauto Aleksos — "išpa-
žinti". Pirmas jų yra speci-
aliai parašytas "Naujie-
noms", antras yra perspaus-
dintas iš "Lietuvos žinių".

Abu straipsnių autoriu
kalba apie komunizmą iš sa-
vo asmeninio patyrimo. Ber-
notas buvo ištikimas komu-
nistų partijos žmogus ir dir-
bo slaptojoje josios spaus-
tuvėje; Aleksa buvo Lietuvos
"komunistinės jaunome-
nės" centro komiteto narys
ir veikė ne tik Lietuvoje,
bet ir buvo "komandiruo-
tas" į Rusiją, pas pačius ko-
munizmą "dėdes".

Taigi jiems negalima pri-
kaišioti, kad juodu semia ži-
nias apie komunistus iš sve-
timų, "melagingų" šaltinių.
Galima statyti klausimą tik-
tai apie juodviejų sąžinini-
gumą. Bet kodėl reikėtų ne-
tikėti juodviejų žodžiais,
kuomet yra aišku, kad vie-
šas atsižadėjimas komuniz-
mo juodviem buvo pavojin-
gas?

Bernoto byla jau yra pasi-
baigusi. Jisai tapo nuteistas
septyniems su puse metams
kalėjimo kaip komunistas.
Sėdint kalėjime, jam būtų
daug naudingiau ir toliau
draugauti su komunistais,
negu eiti prieš juos, kadangi
didesnės bausmės iš valdžios
jis visviena negautų, o ko-
munistai teiktų jam moralę
ir materialę paramą. Eida-
mas gi prieš komunistus, ji-
sai užsitraukia jų kerštą.

Studentui Aleksai galėjo
buti nepatogu palaikyti ry-
šius su komunistais, kuomet
jisai nutarė ramiai uždar-
biauti ir mokintis. Bet jei-
gu savi asmeniniai patogumai
jam būtų buvę svar-
biausias dalykas, tai jisai
butų turėjęs pasišalinti nuo
komunistų ir tylėti. Vienok
jisai nutarė stoti viešai prieš
buvusius savo draugus, ne-

paisydamas jų pikto ir
keršto.

Ir komunistų keršto ilgai
laukti nereikėjo. Aleksa ta-
po užmuštas. Buvo mėgini-
mas pavartoti fizinę jėgą ir
prieš Bernotą, Kauno kalė-
jime; kartu jam stengiamasi
atkeršyti ir "moraliais"
įrankiais, apšmeižiant jį
spaudoje.

Bet komunistai klysta,
jeigu jie mano, kad kerštu
jie sulaukys savo oponentus
nuo tiesos sakymo. Aleksos
užmušimas ir biaušys šmei-
žimai Bernoto prisidės prie
to, kad bus pažadinta sąžinė
ir tų žmonių, kurie jau senai
žino, kas yra komunistai,
bet dar neturėjo noro pra-
dėti aktyvią kovą su jais.

Kiekvienas doras asmuo,
perskaitys tas dvi išpažintis,
pasakys: Lauk tuos besąži-
niškus, apgavikus iš darbi-
ninkų judėjimo!

Apžvalga

NUODAI GĖRIMUOSE.

Visi esame pripratę manyti
apie amerikonišką "mūsų šaliną",
kaipo apie kenksmingą sveika-
tai gėrimą (kas tečiaus nesu-
laiko šimtų tukstančių žmonių
nuo jo vartojimo). Bet "mūn-
šainas" yra gaminamas slapta,
be jokios valdžios arba visuo-
menės priežiūros; todėl nenuo-
stabus, kad nesąžiningieji godi-
šiai deda į jį visokius nuodus,
kad tik padarius skystimą, už-
kurį galima paimti pinigą iš
"trokštančio" žmogaus.

Daug nuostabiau yra, kad
svaiginamieji gėrimai yra ga-
minami su nuodais ir Lietuvoje,
kur ta industrija gali but leng-
vai kontroliuojama.

Neseniai valstybės techniko-
chemijos laboratorija paėmė i-
vairių likerio, vyno ir kitokių
gėrimų firmų dirbinius ir pa-
darė jų analizus. Pasirodė, kad
tuose gėrimuose randasi visokių
labai kenksmingų žmogaus
sveikatai priemonių. Laborato-
rijos tyrinėjimo rezultatai ta-
po paskelbti Kauno "Lietu-
voje", ir ve kas tenai sakoma:

"Einant pro svaiginamųjų
gėrimų parduotuves, varto-
tojų akis vilioja spalvuotos
etiketos ne tik ant bute-
lių, bet ir įvairiomis spalvo-
mis nudažyti gėrimai. Pla-
čiai reklamuojamos gėrimų
skanumas, laikraščiuose de-
dami begėdiški skelbimai,
kuriuose nurodoma, kad gy-
dytojai pataria tuos gėrimus
vartoti įvairioms ligoms gy-
dyti ir t.t., kaip kad neseniai
skelbė 'Aitvaras' Kybartuo-
se, o iš tikrųjų tie gėrimai
savo sudėty turi nuodingų,
sveikatai kenksmingų dalių,
kuriais piliečiai sistematin-
gai nuodijami ir kurių nuola-
tinis vartojimas veda prie
visos tautos išsigimimo, mo-
ralinio ir ekonominio silpnė-
jimo."

Laboratorijos pranešime to-
liau skaitome:

"Lietuvoje, kaip parodo
analizai, plačiai yra vartojama
suaiginamieji gėrimai gaminti
žalias nerekti-
fikotas spiritas, Beto, spiri-
tas vartojamas technikos rei-
kalams už mažesnę akcizę,
kuriam reikalui spiritas de-
naturuojamas tokiomis me-
džiagomis, kad jį negalima
butų vartoti gėrimui. Spiri-
tą denaturuoja, pridėdant
metilio alkoholio (medinio
spirito, piridino, anilino da-
lių, žibalo ir kit. Praktikoje
atsitinka, kad ši denaturuota
spirita įvairiais būdais valo
ir kaip pigesni vartojama gėri-
mams gaminti, pirmaisiais
įvairių kvepiančių esencijų,

kad maskuotų skonį ir kva-
pą.

"Toliau, organiniai chemi-
jai nužengus pirmyn, suras-
ta budas spirita gaminti iš
medžio — celiulozės; celiu-
lų veikia rūkštimis prie au-
kštos temperatūros; celiulioza
hidrolizuojasi, pavirsta cuk-
rumi, o cukrus nuo mielių i-
takos — į spiritą. Bet šita-
me spirite yra metilio alko-
holio. Metilio alkoholis yra
stiprus nuodai, ypač veikda-
mi į akių nervus, ir iš medi-
cinos literatūros žinom, kad
nuo šio spirito yra atsitikę
žmonių apakimo..."

"Visi gėrimai iš vynuogių
taip pat falsifikuojami. Vieto-
jy vyno, konjako gamina-
mas mišinys iš spirito ir vani-
lino, nudažoma anilino da-
žais ir dedama esencijos —
ir produktas gatavas; greitai
ir pigu, tik nesveika."

"Su likeriu dar blogiau.
Šioje srity išradėjų fantazi-
ja nežino ribų. Į likerius de-
damas sacharinas, esencijos,
dažai ir spiritas blogiausios
rūšies, nes jo skonis ir kva-
pas užtikrinai maskuoja-
mas įvairiais pridėtais gardu-
mynais."

Gėrimai tapo ištirta šių fir-
mų: "Diana" Kaune, "Bachus"
Kaune, "Aitvaras" "Pažejerių"
firmos Panevėžyje, "Zemaiti-
ja" Kaune ir "Alfons Schick"
Kaune.

Laboratorijos Direktorius,
paskelbdamas tą pranešimą,
reikalauja, kad valdžia imtų
ir nagų tuos žmonių nuodytojus.

ISKELIAVO Į ROMA, O NE Į
AMERIKA.

Lietuvos laikraščiai praneša,
kad spalio mėn. 3 d. "išvažia-
vo" iš Kauno į Romą p. K. Bi-
zauskas, mūsų atstovas prie
Vatikano". Apie tai, kad p. Bi-
zauskas esąs paskirtas atstovu
į Washingtoną, neminima nė
vienu žodžiu.

Buvęs Lietuvos atstovas
Amerikoje, p. Čarneckis, esąs
sugrįžęs Lietuvon, Valdžios
laikraščiuose tas atsitikimas yra
pažymėtas dviem su puse eilu-
tėm.

Lenkų spaudos ginčai
del Vilniaus klausimo

Kaunas. (Elta). — Vilniaus
klausimo iškėlimas Tautų Są-
jungoje pasidarė lenkų spau-
doje ginčo objektu tarp endekų ir
opozicijos.

Valdžios organas "Rzeczpos-
polita" įdėjo St. Stronskio
straipsnį apie "nepamatotus"
Lietuvos reikalavimus prie Vil-
niaus. Be to autorius nagrinė-
damas įvairiausius traktatus
įrodinėja, kad Lietuva šiuo lai-
ku neigdama Versalės sutar-
ties 87 str. svarbų nepersė-
nanti pati šiuo straipsniu rėmėsi.
Gana neaiškūs p. Stronskio iš-
vadai apie Lietuvos reikalavimų
"neaiškumą" baigiasi viltim,
kad Lietuva išties Lenkijai
ranką prie susitaikymo visais
gincijamais klausimais, nes
lenkų — lietuvių draugiškumas
ir dabar rytų Europoj turis
tuos pačius pagrindus.

Kairioji spauda nepareišė
savo nusistatymo naujai kilu-
sių Vilniaus klausimų. Kova vėl
prasidėjo del kurjerių "Polski"
ir "Poranny" informacijų apie
perdavimą Vilniaus klausimo
Hagos tribunolui. Žinios tos
praneša apie faktą, kad vėl esą
ruošiamas Lenkijai naujas smu-
gis dėka netikusios p. Seydos
politikos. Tuo tarpu pažymėti-
na, kad lenkų agentūra neuž-
ginčija visai tiems prisiruoši-
mams prie busimo smugio ir
siuntinėja spaudai pranešimus,
iš kurių nieko negalima supra-
sti. "Przegląd Wiczozy" pa-
stebi, kad visi agentūros neaiš-
kumai esą numatymas naujų p.
Seydos nepašiekimų, geriausia
įrodymu to buvo Danigio klau-
simas.

Vilniaus lietuvių rei-
kalavimai

Laikinojo Vilniaus Lietuvių Komiteto memoria-
las, įteiktas Lenkijos Vyriausybei
1923. IX. 4 Varšuvoje.

(Tęsinys)

Pilietybės klausimas.

2. Antras dalykas, labai
opus visuomenei, yra lietuvių
inteligentijos pilietybės reika-
las. Šioje srityje visai stengia-
masi, kad kuo mažiausia lie-
tuvių tegautų pilietybės teises.
Matyt Vilniaus vyresnybės iš-
taigos tiesiai ieško priekabų,
kad tik atėmus iš lietuvių pi-
lietybės teises. Tada aišku iš
daktaro Rymo bylos (Priedo
Nr. 6). Kai kuriems lietuviams,
kaip antai Juozui ir Stasiui
Kairiukščiams teko daugiau ne
ištiesi metai kas dvi savaiti
mindyti slenkščiai įvairiose
Vilniaus vyresnybių įstaigose,
daug maž surišose su pasų
dalykais, ir pagaliau susilauk-
ti atsakymo "ne". O paskui ki-
tose Lenkų Respublikos vieto-
se remiantis tais pačiais doku-
mentais per dvi valandas gauti
pasą, patvirtintą šių lenkiš-
kų pilietybę. Tai jau kaip ne-
bereikia aišku, jog čia buta da-
roma daugiau, negu kad tru-
kumas ko nors pilietybės tei-
sės pripažinti.

Lenkų tautybės žmonės, ne-
žiurint kur yra gimę ir kiek
laiko teisingę dabartinęse
Lenkijos ribose, be didelių sun-
kių gauna visas pilietybės
teises, tuo tarpu lietuviams,
gana tik buti gimus už dabar-
tinių Lenkijos sienų, atsako ir
neduoda jų teisių, nors ir butų
ilga laiką išgyvenę šiame kraš-
te dar prieš įsiviešpatavimą
čia lenkų valdžios, nors ir
angščiausiai būtų susirišę su
krašto gyvenimu, nors ir di-
džiausiu pašventimu butų
dirbę taip naudingą ir reikalin-
gą darbą, kaip švietimą ir
žmonių sveikatos gerinimą.
Čia pasakytam dalykui priro-
dyti tiesie rūpesniai del pilie-
tės šitų lietuvių: V. Landsber-
gienės, Česlovo Landsbergio,
K. Stašio, M. Untolio, R. But-
kaus, J. Virbalo ir kitų.

Pilietybės nepripažinimas tu-
ri daug sunkių pasekmių. Lie-
tuvis, kurs ne pilietis, negali
važinėti be tam tikro leidimo
geležinkeliais ir negali veikti
viešų savo profesijos veiksmų.
Taip antai tuo nemiantis už-
drausta yra praktika daktar-
mas Rymui švenčionyse ir
Danieliui Alseikai ir Varani-
kai Alseikienei Vilniuje; tas
pats gresia daugeliui lietuvių
mokytojų (Priedo Nr. 7).

Kokia yra daroma skriauda
lietuvių liaudžiai taikant da-
barties principą, kad darbuotis
Vilniaus krašte galis girdi tik
tas, kurs čionai yra gimęs ar-
ba bent 10 metų išgyvenęs, ir
tai nebudamas rusų valdinin-
ku, — lengvai supras kiekvie-
nas, kas žino nors truputį mu-
sų kraštą ir netolima jo praci-
ti. Juk mūsų kraštas yra su-
nuogtas nuo lietuvių intelligen-
tijos. Dalį jos varu išvarė vy-
resnybė — čia priminsime ne-
persenusią dar 33 Vilniaus
krašte piliečių bylą, išvartų
Lietuvos respublikon lauzant
paprastčiausias teisingumo tei-
ses buvusios Vidurinės Lietu-
vos valdžios įsakymu ir lig
šiol neaitaisių Lenkų Res-
publikos vyriausybės; dalis iš-
važiavo priversta įvairių reika-
lų ir paskui nebegavo leidimo
pargrįžti. Ir ligi šiolie vietinė
vyresnybė dažniausiai išduoda
lietuviams užsieninius pasus
ir taip, kad palaidą išsimant
prizadama leisti pargrįžti, o
kai tokiuo būdu lietuvis ra-
mus sau iškeliava, tai pargrį-
žiant per kardoną nebepralei-
džiamas (taip antai buvo pa-
sielgtas pėrnai metais su kun.
Bieliausku).

O juk Vilniaus krašto lie-
tvių gyvenamosios apskritys

yra tikrai dalis krašto, sudar-
ančio iš senų senovės vieną
įvairiais atžvilgiais vienetą. O
tame pačiame krašte darbuoto-
jų kaitaliojimas tarp atskirų
jų dalių yra juk paprastas ir
nuolat atsitinkamas dalykas.
Gimę vienoje vietoje pereina
darbuotis kiton dalin, o iš tos
vėl pirmojon. Tokiuo būdu at-
sitikdavo, kad lietuviai, gimę
Kauno ar Suvalkų krašte, apsi-
gyvendavo darbuotis Vilniuje,
o Vilniaus krašto lietuviai už-
imdavo vietas Kauno ar Su-
valkų krašte. Ypač kuriantis
Lietuvos valstybei, daugelis
darbuotojų patraukė Kaunon.
Juk žinomi lietuvių darbuo-
tojai, mokslo vyrai, kaip an-
tai Voldemaras, Zemaitis, Gi-
ra, Reinsy ir kiti yra tai Vil-
niaus krašto piliečiai. Taigi
jeigu delei to dabartės, kai vis
dar nėra galima tiems Vilniaus
krašto lietuviams pargrįžti sa-
vo tėviškėn, pasiilkusieji jų
vietoje dalinai iš kitų Lietu-
vos sūnų darbuotojų bus de-
lei savo užgimimo kaimynėje
parapijoje griežtai pašalinami
iš šio krašto, arba atimami
jiems galimybė darbuotis žmo-
nių ir šio krašto labui, tai lie-
tuvių liaudis, nenatūraliu
būdu, bus atimta žymios da-
lies savo inteligentų ir neteks
tiek pat galimybės kultūriškai
plėtotis.

Todėl prašome ir reika-
laujame, kad Lenkų Vyriausy-
bė del laikinų politikos atžvil-
gių neatimtų mums tokiuo bū-
du butinųjų darbuotojų tauti-
nės kultūros dirvoje ir arba
pripažintų ne čia gimusiems
pilietybės teises, delto, kad dir-
ba kraštui naudingą darbą ir
yra su jo gyvenimu angštai su-
rįsti, arba bent netrukdytų
jiems viešai savo srities dar-
bą dirbti. Neįspildymas šitų
reikalavimų butų didžiausia
skriauda šio krašto lietuviams,
kadangi atimti jiems darbuo-
tų, kurių tuo tarpu negali-
ma pavaduoti. Turime vilties,
kad lenkų tauta, skaudaus gy-
venimo prityrusi Prusuose, ne-
panorės taikyti i mus hakatos
principo "ausrotten".

Spaudos vargai.

3. Didelių kliūčių yra daro-
ma taip pat mūsų spaudai.
Leidžiame Vilniuje tris laik-
raščius: savaitinį "Vilniaus
Kelią", savaitinį "Zemlia Oj-
czysta" ir tris kartus savaitė-
je einančius "Lietuvos Rytus".
Bet deja niekuomet nesusė-
mė, kad išspausdintas nume-
ris galės pasiekti skaitytojus.
Nuo naujų metų vieno tik sa-
vaitraščio "Zemlia Ojczysta"
sukonfiskavota yra Nr. 5,
6, 8, 13, 15, 19, 28, 29. Tiek
pat yra nukentusiu ir kituodu
laikraščiu, Konfiskavimui pa-
kamka kartais bet kokios prie-
žasties. Tas pats dalykas, kur-
is visai nebudžiamas esti
lenkų spaudoje, budamas idė-
tas musisškėje, esti laikomas
auskalitumu. Turime net ke-
turius atsitikimus, kur teis-
mų vyresnybė po mėnesio lai-
ko nuėmė areštą, negalėdama
nieko rasti jam pateisinti, kaip
antai buvo su "Zemlia Ojczys-
ta" Nr. 28.

Paskiri konfiskatas eina teis-
mai ir pabaudos redaktoriams
ir leidėjams. Trumpu palygin-
ti dviejų metų laikų trys mu-
sų laikraščiai turėjo 15 teismo
bylų ir buvo ne kartą sustab-
domi ir uždaromi.

Savotišką politiką su mūsų
spauda varo net paštas. Kar-
tais po kelias ir daugiau dienų
guli mūsų laikraščiai pašto įs-
taigoje neišsiųsti. Sako, kad
tatai daroma esą slapto tam

tikros vyresnybės įsakymu. To-
kiuo būdu suvėlinta spauda
nustoja visos savo vertės, be-
to padaro redakcijai nuostolių,
o skaitytojus apvilsta. Ilgainiui
prieina prie to, kad mūsų
spaudai reikia griebtis savo,
nors labai pirminio budo, laik-
raščių pristatyt, kadangi
prityrimas rodo, jog išsiųsti
per rankas laikraščiai greičiau
ir tikriau pasiekia skaitytojus,
negu per pašta. Yra vietų, kur
pavojinga yra buti lietuviškų
laikraščių pristatytų arba
platintų; jau turime keletą
atsitikimų, kur tokiuos žmo-
nes buvo suėmę ir išlaikę po
kelias dienas kalėjime (Dau-
geliškių Macerinskis, Sadreka).

Visa tai sudaro mūsų spau-
dai sąlygų, kurios toli gražu
yra nenormalinės ir reikalau-
ja buti pataisomos.

Sunkios lietuvių organizacijų
ir įstaigų gyvavimo sąlygos.

4. Su mūsų kultūrinėmis įs-
taigomis elgiama taip, jog be
galo sunku joms gyvoti ir
darbuotis. Taip antai dar pa-
vasariop yra įsakyta dviem
mūsų bendrabučių Vilniuje,
būtent: mergaičių bendrabu-
čiui Aušros Vartų gatvės Nr.
12 ir berniukų bendrabučiui
Subačiaus g. Nr. 23, išsikraus-
tyti iš jų jau nuo 1915 metų
užimamų būstų. Keli šimtai
vaikų, daugiausia našlaičių,
gali veikiai atsirasti išmesti
gatvėn.

Vilniuje, Daminikonų g. Nr.
12, susidedančiame tik iš ke-
turių kambarių ir virtuvės
buste, darbuojasi svarbios lie-
tuvių įstaigos: Laikinasis Vil-
niaus Lietuvių Komitetas, Lie-
tuvių Klubas ir valgykla ne-
turtinai inteligentijai. Šių
metų liepos 31 d. esame gavę
pranešimą, kad Vilniaus m.
Valdyba, Vyriaus. Komisarų
įsakymu, rekvizuojaanti šita
butą savo reikalams. Truks-
tant Vilniuje būstų, tokia rek-
vizicija priverčia mūsų įstai-
gas visai nustoti veikus. Pa-
duotas tuo reikalu rugpjūčio
4 d. protestas ligi šiol neturėjo
pasekmes.

Šeši jau metai, kaip vaisin-
gai miesto ir viso krašto vi-
suomenės, naudai darbuojasi
Lietuvių Ligoninė, įkurta Lie-
tuvių Sanitarinės Pagalbos
draugijos. Šita draugija turi
tam tikrus savo įstatus, pa-
tvirtintus atitinkamos lenkų
valdžios, pagal kurių turi tei-
sę ligoninės kurti.

Jinai nuo 1918 metų ramiai
vedė Ligoninę, Vilniaus g. Nr.
28, registruodama ją pas įvai-
rias nuolat kintančias šiais lai-
kais Vilniaus vyresnybes ir tai-
kindamos tiksliai prie jų parė-
dymų. Lenkų vietinė vyresny-
bė per savo komisijas, ne kar-
tą kontroliavusi Ligoninę ir
atradosi viską pavyzdžioje
tvarkoje, toleravo ją ligi šių
metų. Siemet gi staiga užpuo-
lė iš kelių pusių. Visų pirma
uždraudė gydymo praktiką Li-
goninės vedėjui daktarui D.
Alseikai ir jo žmonai daktarei
V. Alseikienei (Priedo Nr. 7);
paskui uždraudė aptieką, kuri
gyvavo dar prieš atėjimą lenkų
Vilniūn, ir pagaliau įsakė, kad
ligoninė tolesniam savo darba-
vimuisi išsiųtų naują konce-
siją. Nežiurint to, ar visi šitie
parėdymai turi savyje teisės
pagrindą, savo visuomenę staiga
išsišokę prieš Ligoninę, labai
susudino lietuvių visuomenę.

Lietuvių tautybė engiama.

6. Griežtos permainos reika-
lingas yra visas vyresnybės el-
gimasis su lietuviams. Nevie-
nam tenka nužėsti vien del to,
kad jis lietuvis. Eina skundų
iš provincijos, kad lietuviai,
kurie turi drąsos, pripažinti
prie savo tautybės, esą be jo-
kios kaltybės, visokiais įtari-
mais areštuojami, laikomi ka-
lėjimuose ir ištremiami iš savo
krašto. Aišku šito viso tikslas
— suterorizuoti lietuvių
visuomenę. Lietuvos pasienio
žmonės skundžiasi dar, kad
esą persekiojami už tai, kad
tarnavę Lietuvos kariuomenę

tais laikais, kada ten buvusi
dar neutralė juosta. Keletas to-
kių žmonių yra suimta ir iš-
tremta iš savo krašto (taip
antai Vincas Paukštė įmestas
kalėjiman švenčionyse, Justi-
nas Čeberiokas, Jonas Šerėnas,
visi iš Antalksnio sodžiaus,
Linkmenų valst. švenč. apskr.).

Yra taip pat skundų, kad
lenkų vyriausybė pašalinanti
lietuvius del jų tautybės iš
užimamos tarnybos arba pri-
verčianti išsikelti gilumon Len-
kijos. Pavyzdžiui galime nu-
rodyti geležinkelinius Žilį ir
Gerbauską, švenčionių apskri-
ties. Taigi lietuviams atima-
ma teisė gyventi ir darbuo-
tis savo tėvų žemėje.

Baisūs žiaurumai iardant.

7. Pagaliau negalime nuty-
lėti budeliško valstybės polici-
jos valdininkų apsiėjimo su
areštuotais lietuviams. Taip an-
tai birželio pabaigoje buvo
areštuoti šeši lietuviai jaun-
kaiciai (A. Pakula, M. Zemai-
tis, A. Umbrasas, Pr. Tamu-
levičius, J. Kumpas, J. Tijiūn-
lis). Visi jie kelias ištisas va-
aldas buvo žiauriausiai kan-
kinami Vilniuje. Valstybės po-
licijos valdyboje, Daminikonų
gatvės Nr. 3, ir verčiami kad
prispazintų prie kšamos jiems
kaltybės. Tada liudija areš-
tuotųjų Tamulevičiaus ir Kum-
pos tėvai (Priedo Nr. 8) ir pa-
leistas laisvėn už kauciją A.
Pakula. Pagal raštų parašyto
A. Pakulo liudymo jis buta
kankinta šitokiu būdu: muš-
ta ligi kraujo per veidą, pas-
kui surista rankos, pririšta jos
lazda prie kojų kelių, parmesta
aukštelninkas ir musta gumini-
nių špicrutė ir lazda su alavi-
ne buožele ant galo per kojų
padus taip skaudžiai kad bu-
vęs nustojęs žado. Tokiu bū-
du areštuotas žmogus tardant,
galima priversti, kad prisipa-
žintų prie kokios tik nori kal-
tybės, kadangi prieš toki kan-
kinimą ir mirtis išrodo nebe
baisesnė (Priedo Nr. 9).

Pranešdamos Aukštajai Mi-
nisterijų Tarybai šitokių dalykų
stovį, nušviesdamas lietuvių
visuomenės skriaudas ir reika-
lus ir vietinės vyriausybės
mindomas žmonių teises, Lai-
kinasis Vilniaus Lietuvių Ko-
mitetas turi vilties, kad Aukš-
toji Taryba teiks išsiveždėti
i tikrą dalykų stovį, pataisy-
dinti kas yra bloga ir duoti ga-
limybės lietuvių visuomenei
kultūros gyvenimą plėtoti.

Laikinojo Vilniaus Lietuvių
Komiteto prezidiumas
Pirm. D-ras A. Alseika
Sekret. St. Kairiukštis.
Nariai:

Kun. Zajančauskas
Kun. K. Čibiras
Vilnius, 1923 m. rugsėjo 1 d.
(Pabaiga)

JUOKAI

Vieną dieną laikraščio redak-
cijon įeina jaunas vyras. Galva
sutvartyta, pakiai melynai,
skruostai raudonai dryžais iš-
marginti. Silpnu balsu klausia
jis sėdintį prie rašomojo stalo:

— Tamsta redaktorius?

— Taip.

— Malonu... Tamstos, matyt,
turite patrafinų raidžių rinkė-
ją, kur mėgsta juokus krestė?

— Kodėl tamsta taip manai? —
klausia redaktorius.

— Taip. Ar tamsta pats skai-
tai visa, ką

Kaip komunistai apgaudinėja darbininkus

(Seka nuo 1 pusl.)

Jau du metai, kaip sėdžiu kalėjime ir jokiam politiniame darbe nedalyvauju, jokių "išdaviimų" nei "pardavimų" neesmu papildęs. Koks žvėris perbėgo skersai keliai tiems "tikriems kovotojams", kad jie taip pradėjo buruoti?

Kodėl komunistai mane apšmeižė.

Iš tikrųjų tai nei su manimi nieks nenutiko, nei joks žvėris per kelią neperbėgo "tikriems", tik jie pamatė, kad iki kaklo įsmuko į dumblyną, taigi reikia įsijokioti "tikriems". Jau jie ant manęs rėkia, tai tik todėl, kad aš jiems viešai esu pasakęs, kad teisybė, jog jie pjaute papjovė savo ekstremistinius žygius darbininkų judėjimą Lietuvoje. Užtai aš "judošius", "pardavikus", "renegatus". O kadangi šimtą sykių tą patį jiems yra sakiusi ir L. S. D. P. — tai čia ir prikišimas, jog L. S. D. P. tik tokius ir tepriima, kaip aš, ar man panašius "renegatus". Jausdami savo atliktą mauro darbą, "tikrieji kovotojai" nenori prisipažinti savo paklaidose, taigi įsijokioja suverstas nuodėmės. Reikalinga surasti "pardavikus", "renegatus" ir tt.

Naivus bučiau, jei norėčiau užginčyti, jog erskėčiuotame kovos kelyje proletariatas sutinka provokatorių, išdavių ir kt. tos rūšies mirtingų savo priešų. Bet šiame atveju, jį "broliukai" iš Maskvos ir jų pasekėjai, pataikė kaip pirštų į dangų... Tikruosius provokatorius ir išdavius garbingai pasiuntė į Maskvą, o mane nieko neišdavusį nei pardavusį palikote put buočių kalėjime! Tik čia jau "broliukai" aš nepasakysiu, kad jūs tai padarėte per klaidą, bet padarėte gerai apmokę ir sekant "instrukcijas" iš augščiau.

Maskvos instrukcijos — žaistinių jausmais.

Kas gi tos per "instrukcijas", kurias sekant šimtai darbininkų pudoma Lietuvos kalėjimuose, šimtai Latvijos kalėjimuose, Estijos, Suomijos, Bulgarijos, Vokietijos ir t.t. Ogi "instrukcijos" lošt žmonių jausmais, spekuliuoti žmonių kankynėmis, krauju. Kur to nėra, butinai reikalinga padaryti kad būtų.

Straipsnyje "Lietuvos kraugeriu darbai" (žr. "Vilnis" No. 66) sakoma, jog caro laikų teismai buvę daug humaniškesni ir, girdi, palyginus kruvinasis Mikė visgi neišgėrė tiek darbininkų kraujo, kiek išgėrė Lietuvos demokratinio valdžia. Nesinorėtų, but Lietuvos valdžios "prokurorai", bet visgi neapsiriksiu pasakęs, kad tas tvirtinimas įdėta į straipsnį tik taip sau, del papuošalo, arba kaip rusai sako — "dila krasnogo sloveca", del agitacijos. Tikrenybėje patys rašytojai juk gerai žino, jog suvarius visus Mikės nukankintus — jie nesutiltų Lietuvos teritorijoje. Nei šležičius, nei Grinius, nei Galvanauskas savo "kruvinume" nedaėjo netik kad iki Mikės, bet net iki "didžiausio proletary užtarėjo" — Angariečio kruvinumo. Tą patvirtins ateities istorija.

Apie Lietuvos valdžios "kraugerinumą".

Jeigu "tikrieji" kovotojai" labiau pasitytų sąžinės, o ne instrukcijų — jie nekalbėtų ne teisybės. Juk net straipsnyje nurodomose bylose, nežiurint į teismų žiaurius sprendimus, nei vienoje iš jų nevyko mirties bausmės. Sprendžiama smarkiai daugiausia pagazdinimui. Ir jeigu objektyviai pažiūrėsime į patį dalyką, jeigu imsime domėn šalies padėtį, — šalies, kuri yra pernešusi didžiojo karo audras ir tik dabar

pradėjusi atsigaivėti, tai suprasim tą visiems suprantamą tiesą, kad kokia valdžia šalyje nebūti, — ji visuomet stengsis palaikyti tvarką, stengsis apsaugoti visuomenę nuo visokių "putų", nežiurint, nors jie būtų ir komunistiniai. O tokių komunistinių "putų" su dinamitu ir piroksilinu laikotarpyje nuo 1919 metų iki šiai dienai susėkta keliatas su tikrais "putčiais" daviniais. Ir visgi nuo 1921 metų nei vienoj politinėj byloj mirties bausmė neįvykinta, nežiurint į visą tą "Lietuvos valdžios kraugerinumą", apie kurį apsiputoję šaukia "kovotojai" iš už Maskvos pečiaus...

Net ir vykintos iki 1921 m. mirties bausmės pasisekė įvykinti tik pasidėkavojant patiemis komunistams. Yra tikrų davinų, jog visubė atsitikimouse valdžia labai nenorėjusi įvykinti mirties sprendimus, bet sutikusi su pačių komunistų atkaklumu, nenorėdama prastoti savo autoritetą, valdžia prispirta buvo įvykinti. Juk jai nėra ko gailėtis, nes baudžia savo priešus, jeigu jau patys komunistai nesigaili savo draugų...

Net taip išalarnuotame Varkalo nužudyme komunistai pridėjo savo ranką. Valdžia iki paskutinės valandos siulė "kompromisus". Komunistai privertė Varkalį atsisakyti nuo "nusilenkimo" ir jis tapo sušaudytas. Tas pats maždaug ir kituose panašiuose atsitikimuose. Ir jeigu nekuriuos, pav. Balvočių, ir pasisekė tulu draugų pastangomis ištraukti iš mirties nasrų, tai vėliaus draugai, dėjusieji pastangas, liko apspjauyti, o pats Balvočius už pasidavimą tai "silpnabei" pateko į "opala".

Komunistų internacionalas reikalauja kraujo.

Trečias internacionalas siunčia į visas pasaulio šalis instrukcijas, reikalaujamas kraujo, reikalaujamas, kad kalėjimai būtų pilni. Ten, kur kraujas, kur kankynės — ten lengva spekuliuoti žmonių jausmais. Buržuazinės valdžios lengvai pasidūda tai provokacijai. Žudynės, areštai įvyksta — reikiama proletariatas juda, rytoj bus "pasaulinė revoliucija". Štai kama slepiasi "bojevaja zadača mirovogo proletariata", inspiruojama iš III internacionalo bustynės!

Baigiant apie Lietuvos valdžią, reikia pasakyti, kad ji nei kiek neblogesnė už jai panašias valdžias ir nekraugerines už Rusijos Lenino valdžią. Suskaičiuokite, "broliukai" išlašintus vardan "proletariato diktatūros" kraujo lašus, ir sulyginkite su išlietu darbininkų krauju Lietuvoje — jums nereikės per daug alarmuoti.

Bet bėda tame, kad jus alarmuojate ne del to, kad butumėte priešingi kraujo prolijimui. Visai ne! Jūs reikiate todėl, kad spekuliuojate žmonių jausmais, jus tunkate nuo žmonių liejamo kraujo. Juk tiesa tas, kad kur didesnė priespauda, ten pasekmingiau jūs žvejojate. Jūs su niekuom kitu negalite pasirodyti visuomenėje, kaip tik jausmų erziniu. Tam panaudojate melą, šmeižtą ir tt.

Falsifikavimas žinių apie "inkviziciją".

Pav. 1922 m. "Jaunasis Komunistas" ir rusų kalboje žurnalas ("International Molodeži") rašė apie tulą Borisą Rakondiką (kalėjime vadinosi Abram Rosenfeld), kuris buvęs per keturiasdešimt inkvizicijų į kancias žvalgyboje, o ištikrųjų jo niekas ir pirštu nepalietė, ir jis pats į usus putė, juokdamas ir skaitydamas jo paties parašytą savęs reklamaties bausmės. Sprendžiama

Kaip kam gal bus neaišku, kaip tai gali save reklamuoti tokiu būdu, bet karjeros įskotojai ir politiniai spekuliantai žino tą būdą ir jo pasekmingumą. Musų bylą apra-

šant irgi pasakyta, jog "areštuotieji buvo smarkiai sumušt", tikrenybėje gi buvo sumušt tik vienas senukas Gegeckas, bet ir tą sumušė, kaip žemiaus matys skaitytojas, tik pasidėkavojant vienam iš "tikrųjų" — Kravečiui. Abelnai, buvo ar nebuvo sumušimas, komunistams aprašant areštus, visuomet sumušimai "buvo", taip kaip poteriuose yra "amen".

Išdaviškas komunisto Kraveco pasielgimas.

Komunistai, aprašydami musų bylą, paslepia kaip tik patį svarbiausį. Del aiškumo aš čia smulkiau aprašysiu, kad skaitytojams paaiškėtų, kas buvo tikroju išdaviku laike tardymo.

Spaustuvė, kurioj aš ir kiti tos bylos dalyviai dirbome buvo likviduojama ir viskas pervedama į naujai įrengtą vietą, kurią teinojo tik Kravecas ir šapira. Tą dieną, kuomet buvau aš ir kiti suimti, aš buvau nušautas užbaigti raides supakuoti ir įėjau tiesiog į žvalgybos raskas. Pasirodo, naktį, jau jį ten buvo pribuvusi. Ten gyveno mergaitė latvė, Nora Melnalknaitė, kurią jau ir buvo suėmusi žvalgyba naktį.

Naujas Kraveco melas ir išdavimas.

Tardant, žvalgyba visokiais būdais norėjo išgauti, kur kita dalis spaustuvės, nes suimant senojoj vietoj ji atrado tik likučius. Griežtai man atsakius, kad aš apie tai nieko nežinau, žvalgyba pastatė į akis

su Kravecu ir užklausė jį, ar jis mane pažystas. Kravecas tiesiai mano akyse pasakė mano slapvardę ir pranešė, kad aš esąs netik leidžiamų komunistinių laikraščių redaktoriu, bet ir spaustuvės darbininkų komunistų kuopelės pirmininkas. Kadangi ištikrųjų nieko panašaus nebuvo, tai suprantama, aš smarkiai buvau pašokęs, bet tardytojas mane išstūmė ir po to netardė kokias tris dienas.

Judošiaus baimė ir veidmainystė.

Po to vėl nušaukia tardyti ir štai ką dažinau: Kravecas jau yra nurodęs vietą naujos spaustuvės, kuri suimta sykių su jos sargu Gegecku, kurio aš visai nebuvau pažinojęs. Nėgana to, Kravecas įskundžia mane, kad aš naują spaustuvę įrengęs, pats dėjęs grindis, langus ir taip toliaus. Bet čia jį suklupdo ty namų iššauktas liudininkų savininkas, kuris pastatytas į akis su manim pasako, jog manęs niekuomet nėsas matęs ir kadnamą nuo jo parendavę Kravecas su šapiru. Tuomet pats Kravecas bando atsisakyti nuo savo pirmojo parodymo, bet tardytojas išstumia jį lauk.

Pasirodo, kad Kravecas geruoju pakalbintas išdavė naują spaustuvę, bet pribuvus į vietą žvalgyba negalėjo surasti vietos užslėpimo. Čia jį pradėjo mušt sargą Gegeckį, kad šis nurodytų, bet tas ir mušamas tylėjo, kol galop pati žvalgyba nurodė užslėpimo vietos. Aiš-

kai visiems buvo žinoma, kad Kravecas išdavė naująją spaustuvę ir dėl jojo judošystės Gegeckas buvo sumuštas, bet visgi tas "teisybės" pasakytas ne keikiamas per spaudą ir ne šmeižiamas, priešingai — pagal gautas žinias jam Maskvoje suteikta atsakomągią vietą.

Visas mano čia parodymas

(Bus daugiau)

galimas dokumentaliai ištirti, bet kamegi čia randasi mano "judošystė"? Apie čielus metus laiko ir kalbos nebuvo apie kokius nors mano "prasižengimus". Pradėta kalbėti ir tai iš pasaly, tik vėliaus, kuomet atėjo žinios, jog musų bylos dalyviai bus išvežami Rusijon.

REUMATIZMAS SKAUSMAI SANA-RIUOSE. TRASKEJIMAS KAULŲ. Prasilins šiandien kuomet vartosis musų gerą gyduole. POLO SAPOMENTOL. Del trinio, kuris prasilins skausmus iš skaudamų muskūlių, sustūrusių sujungimų, išnirimų, skaudėjimo nugarakaulio ir persisaldymo. Jei turite simptomus reumatizmo ar šalčio, paimkite apšaukimo ir prašykite SAPOMENTOL. persitiksint, kad yra geras. Kaina 75c. POLO CHEMICAL CO. Išdirbėjai. 2824 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.

Verta Visiems Chicagos Lietuviams Atsilankyti ant Rudeninio Išpardavimo

Ant namams reikalingų daiktų del žiemos sezono, kuris dabar tęsiasi abeiose Lietuvos Rakandų Korporacijos krautuvėse. Štai keletas pavyzdžių iš daugybės bargečių:

GESU SILDOMAS PEČIUS
Iš plieno padarytas. Juodai patalintas su vario lėtinu 18 colių pločiu 32 colių aukščio. Vertas \$7.50. Šioje pavyzdyje po

\$2.95

GESU SILDOMAS PEČIUS
Iš plieno padarytas. Juodai patalintas su vario lėtinu 18 colių pločiu 32 colių aukščio. Vertas \$7.50. Šioje pavyzdyje po

\$2.95

SILDOMAS PEČIUS
Padarytas iš plieno ir lietus geležies, dailiai apnkeluotas tinkamas del vartojimo visokių kuro ir labai parankus. Kaina nužeminta

\$9.50

MOORS SILDOMI PEČIAI
Pilnai nikeliuoti
No. 141 po \$49.50
No. 161, parduoda po \$64.50
Pilnai porceluoti: Balti mėlynai
Pilkai, Rudi ir žali No. 141 po \$74.75
No. 161, parduoda po \$85.00

PADUŠKOS
Sveriančios 3 svarus, paukščių plunksnų tvirtuose virsuose pilnai sanitariskos

\$1.45

LOVOMS SPRINGSAL
Padaryti iš patvarto plieno pilnai dažyti ir tikrinti del 20 metų tarnavimo už pusę kainos po

6.75

MISINGINĖ LOVA
Su 2 colių stulpais ir tvirti rėmai iš arzuolo medžio, puikiai pakaitais tarpstulpiais po 5 liūsiu su tikra oda apmušti ir užtikrintas iš kiekvieno galo, sa- tin baigimo visokių di- džio tikra kaina \$30.00 šiam išparda- vimo po \$17.95 3 šmotai už

3 ŠMOTŲ SEKLYČIOS SETAS
Su 2 colių stulpais ir tvirti rėmai iš arzuolo medžio, puikiai pakaitais tarpstulpiais po 5 liūsiu su tikra oda apmušti ir užtikrintas iš kiekvieno galo, sa- tin baigimo visokių di- džio tikra kaina \$30.00 šiam išparda- vimo po \$17.95 3 šmotai už

\$54.50

KAURU SLAVIKAS
Pilnos meros su tikru šeriu šepetiu, roberiniais atsirušimais dailiai apnkeluoti, skirtinguose baigimuose, verti \$5, šiame išpardavime parduoda po

\$1.95

KAINOS NUŽEMINTOS ANT MATRASŲ
\$10.00 vertės kombinacijos matrasai parduoda po \$6.95
\$15.00 vertės Felt ir vatos matrasai parduoda po \$9.75
\$20.00 vertės Balto Felt matrasai parduoda po \$14.50

ARZUOLO MEDŽIO KAMODOS
Diktai subudavotos su plačiais stanciais ir veidrodžiu golden baigimo parduoda po \$17.95 tik po

PLIENINĖS VAIKAMS LOVUKĖS
Didelės meros iš plieno padarytos Ivory arba Vernis Mantin baigimo, kol teksime

\$9.75

Laike išpardavimo krautuvės atdaros vakarais iki 9 valandai Eidami į musų krautuves nepadarykite klaidos, gerai įsitęykite vardą ir adresus

The Peoples Furniture Company Inc.

1930-32 S. Halsted St. Furniture, Rugs, Stoves, Pianos. Phonographs, Paints, Hardware. and General Household Goods. 4177-79 Archer Ave. CORNER RICHMOND ST. J. NAKROŠIS Gen. Vedėjas M. KEZAS, Vedėjas Brighton Park krautuvės

P-lė Kudulaitė The Stock Yards Savings Bank

Ši jauna panelė, jūsų pačių tautos, yra svarbi narė mūsų organizacijos. Ji čionai yra del svarbaus tikslo, patarnavimui mūsų lietuviškai kalbantiems kostumeriams. Ji remiasi visais turtais šio stipraus valstijinio banko. Ateikite į banką, pasikalbėkite su panele Kudulaite ir daleiskit jai pasakyti jums, jūsų prigimtoje kalboje, kaip mes esame pasiręmę patarnauti jums.

The Stock Yards Savings Bank
4162-72 So. Halsted Street, Chicago. CLEARING HOUSE BANKS.

Nėra Rubežiaus Važinėjimui ant Elevatorio su "L" Pasais

Šimtai jūsų pasirinkimų — viskas kainuoja tik \$1.25 į savaite.

Jūs galite vartoti jį važiuojant į darbą ir iš darbo, namo pietų, į bažnyčią, į teatrą, į parkus, giminių atlankyti — bile kur.

Pirkite "L" pasą šią savaite. Jūs pamatysite kiek jūs galėsite sutaupyti. Jie yra parduodami kiekvieną subatą sekamai savaitei.

Žemos kainos vaikams

Vaikai jaunesni negu 7 metų amžiaus, kuomet važiuoja su suaugusiais, važiuoja dykai. Vaikai tarpe 7 ir 12 metų amžiaus važiuoja už 5c. Visi mokyklų vaikai jaunesni negu 17 metų amžiaus gali važiuoti už 5c jei pirs knygtę 50 važinėjimų už \$2.50. Tos knygtės bus parduodamos tiems, kurie pristatys sertifikata lankymo bile mokyklos. Certifikatų blankas galima gauti pas bile vieną elevatorio agentą.

Chicago Elevated Railroads
VARTOKITE JUSŲ "L" PASA

Vytauto Aleksos išpažintis

(Tąsą nuo 1mo pusl.)

tama, tuojaus tapau gimnazijoj garsiu "filozofu". Butų pusė bėdos, kad tuom "filozofavimas" būtų pasibaigęs. Rusijos epidemija jau pradėjo plisti moksleivijos tarpe. Daugelis mūsų moksleivijos Rusijoj bebūdami ilgus metus užmiršo apie tėvynės meilę ir prisigėrė bolševizmo pasėjų jį mūsų tarpe. Beabejo tas mažai klidė tikinčiąją moksleiviją — Ateitininkus, bet mus "bedievis", tas "naujas mokslas" užtingeidavo. Jis visgi išrodė per daug baisus. Taigi matyt tas gudrių Maskvos agentų buvo permatyta ir jie visi kuždėjo ir socialistinės moksleivijos organizacijos. Čionai ir buvo paruošta dirva, rengti komunistus. Bet dar 1918-19 metais ir dar dalinai 1920 metų pradžioje komunistų partija visiškai nekreipė atidos į jaunuomenę. Todėl, jog jie dar tikėjosi Rusijos šitai užkariauti Lietuvą ir pakrikštyti ją bolševikų "sovietais". Bet tam ne pasisekė, atėjo ir eilė kreipti domę į jaunuomenę, ją išnaudoti, kad ji padėtų Maskvos agentams padaryti perversmą.

Kaip karts Mariampolės Realę gimnazijoj tuo laiku (tai buvo 1920 metų pradžioje) įsikūrė "Visuomenininkų" organizacija. Ji buvo komunistų partijos iniciatyva kuriama. Tai privaldėjo būti jau paskutinis koštuvus, per kurį moksleivija galėjo ištįti į komunistų partiją. Vėliaus ta organizacija apsigalavavo, kad galėtų daugiau įtraukti į savo eiles. Toj organizacijoj buvo sudaryta komunistų frakcija, kuri vadovavo visos organizacijos darbiui. Kituose miestuose: pav. Vilkiškių, Rokiškį, Kaune, Šiauliuose — buvo tokios pat organizacijos po tuo pat ar po kitu vardu. Ir man teko pereiti per visus tuos koštuvus. Be šios moksleivijos organizacijos buvo tveriamai jau paskutinis jaunuomenės koštuvus ligi komunistų partijos. Tai buvo "Lietuvos Komunistinės Jaunuomenės Sąjunga". Visas tas darbas pažūrėjus svajotojo akimis "buvo labai gražus. Gražios idėjos, broliškumas, meilė, lygybė, visiškai mane apsvaigino. Išsiriau į pat šios paskutinės organizacijos gėlmę. Savo gabumais pralenčiau savo bendrus ir tapau vienu iš vadovaujančių asmenų tam darbui visoj Lietuvoj. Buva išrinktas į Lietuvos Komunistinės Jaunuomenės Sąjungos Centro Komitetą ir atsakomingas asmuo už darbą Suvalkų rėdyboje. Ligi šios vietos viskas ejo gerai. Nemačiau jokių suktybių, blogybių komunistų tarpe, nes visa tai nuo jaunų narių labai slepiama, nes kitaip jų nė vieno ir nebūtų. Štai ką aš tada įsitikinau, ko netikėjau skaitydamas tuolaikinius laikraščius.

(Toliau bus)

Latvija naikina rublius.

Ryga (E.) Latvijos finansų ministeris išdirbo projektą apie dabartinių popierinių pinigų išėjimą iš apyvartos. Jų vieton išleidžiami popieriniai latai 1, 2, 5, 10 ir 25 latų vertės. Išleidžiamieji pinigai pilnai padengiami valstybės banke esančiais depozitais; bendra latų laidos suma neprevižu viršyti 48 milijonų latų. Be to, dar numatyta sunaikinti karos išleistiuosius Rygos, Mintaujos ir Liepojos miestų pinigus. Jų naikinimą pradėti projektas numato nuo 1924 m. sausio 2 d.

Principals. — Nuo rytdienos Sveikas gali pasieškot sau kur kitur vietas.

Tarnautojas: — Kodel, tamsa? Juk aš nieko nepadariau.

Principals: — Taigi dėl to,

Iš Bolševikijos.

Krasnoščokovo suktybės vos nesubankrutijo bolševikų banko.

Berlinas, spalio 20. (Forverts). — Iš Maskvos praneša, kad naujieji bolševikų valdžios banko direktoriai suradę, kad Krasnoščokovo suktybėmis padaryti bankui nuostoliai yra daug didesni, negu buvo tikėta. Pasirodo butent, kad Krasnoščokovas su savo sebrais paslėpė didžiulę pamatinio banko kapitalo dalį, taip kad bankas atsidūręs ant bankroto krašto. Kad išgelbėtų jį nuo bankroto finansų komisaras buvo priverstas duoti naujam banko direktoriui milžinišką sumą subsidijos.

Kartu su Krasnoščokovu tapo areštuotas ir jo brolis, architektas iš Chicago, apleidęs Ameriką tuojuo po to kai Krasnoščokovas buvo patapęs bolševikų respublikos Sibire prezidentas. Pasirodo, kad tasai Krasnoščokovo brolis turėjo neapribotą kredito banko ir tuo kreditu naudojosi kiek tinkamas įvairiausioms savo spekuliacijoms.

Be kitų žymių komunistų valdininkų suimtų sąryš su Krasnoščokovo skandalu areštuota taipjau komunistas Vilenky, kurs to banko direktorių sekretorium. Areštuotas taipjau pramonės departamentų direktorius Berkovitz ir eilė kitų aukštesnių ir žemesnių valdininkų.

Tardymai eina ir sparčiai ir teismas prasidės greitu laiku. Byla busianti nagrinėjama atdaromis durimis.

Įvairenybės

PAŠTO ŽENKLELIAI

Kiekvienas žino pašto ženklelius, bet ar daugelis nusimano, kaip jie gaminami.

Išdirbimas pašto ženklelių (stamps) yra daug didesnis už davinys negu šiaip žmonės įsivaizduoja. Amerikos Pašto Departamentas kas metai spausdina daugiau kaip dvilika milijonų pašto ženklelių. Jų kaina yra nuo vieno cento ligi penkių dolerių. Pastarųjų paprastai maža tematy, vienok jų yra parduodama suviršum trys tūkstančiai per metus. Brangiausias ženklelis kokį Amerikoje buvo išleide, buvo šimtas dolerių. Tai buvo laikraščiams ženklelis. Jis niekad nebuvo siunčiamas paštu. Kai šimto dol. vertės laikraščius paštu buvo atsiųdavo, pašto viršininkas ilpdydavo ženklelį į savo knygą, ir ten jį užbraukdavo. Dabar tų ženklelių nebevertuojama.

Pašto ženklelis palyginamai yra naujųjų laikų padaras. Pirmiausiai jis buvo vartojamas Anglijoje, 1840 m.; nuo tada jo vartojimas išsiplėtojo visame pasauly.

Išdirbimui pašto ženklelių valdžia vartoja didžiausią atsargumą ir priežiūrą, lygtai kaip ir prie popierinių pinigų spausdinimo.

Pirmas žingsnis prie išdirbimo ženklelių yra graviravimas štempelio, su kuriuo paskui ženkleliai spausdinami. Štempeliui padirbti vartojama geriausias rūšies plienas. Ant jo graviruotojas atsargiai kerta bruožėlių pagal bruožėlių reikalaujamojo paveikslo arba simbolo. Kai tas yra padaryta, štempelį užgrūdina ir deda į presą. Po galutinio spaudimo brailizins nuo štempelio atsispaudžia ant plieno vola. Tas procesas kartojamas kol volas aplinkui tampa tuo brailiziniu apdengtas. Paskui volas esti užgrūdinas, kad būtų galima nuo jo dar kartą išpausti ant tam tikrų plieno lentų, nuo kurių paskui tikrasai spausdinimo darbas atliekamas. Po to kai trys patenkinamos lentos yra padarytos, jas deda į milžinišką

mašiną specialiai padirbtą pašto ženkleliams spausdinti. Ta mašina spausdina, kliją uždeda, išdžiovina, skylutes išbado ir supjausto į lapus arba suvynioja į spules — dvilika tūkstančių pašto ženklelių per vieną minutę. Kai apleidžia mašiną, ženkleliai yra gatavi vartoti, siųsti į visas pasaulio dalis.

— Kazys Vičas.

Studentų peštynės Rygoj.

Ryga (E.) Rygoj vėl prasideda latvių ir žydų studentų riaušės. Vakaraus vaikštinėja jie bureliais ir vieni kitus užkabinėja. Buvo keletas susirėmimų — veikta ir lazdomis. Užpuolikai suimti pirmiau nesisekdavo. Rugsėjo 18 d. vakare buvo didesnės peštynės, kurių dalyviai suimti ir surašytas protokolas. Peštynėse labai nukentėjo žydai.

Nemalonus Pilsudskio prisipažinimas.

Varšava (E.) "Rzeczpospolita" nusiskundžia, kad Pilsudskio paskaitos Vilniuje turinčios pasisekimą užsieny. Kaip švedų spauda, taip dabar Sveicarijos laikraščiai deda Pilsudskio prisipažinimą, kad Vlnius buvo gen. Zeligovskio užimtas jam, kaip vyriausiam

kariuomenės vadui, įsakius. Tai ypač kenksminga Lenkijai šiuo momentu, kai lietuviai iškėlė Vilniaus klausimą Tautų Sąjungoj.

Pakako jam.

Pati (sunkiai sergančiam savo vyrui): — Nenusiimink, širdede, jei ir numirsi, tai aname sviete vėl pasimatysim.

Vyras: — Del Dievo švento, žmonele, tu negązdink manęs.

Žinomas dalykas.

Svečias, apsidairęs po kambarį, į kurį atvedė viešbučio tarnautojas:

— Blakį tai turbūt yra lovoj?

— Žinoma. O kur kitur jos bus?

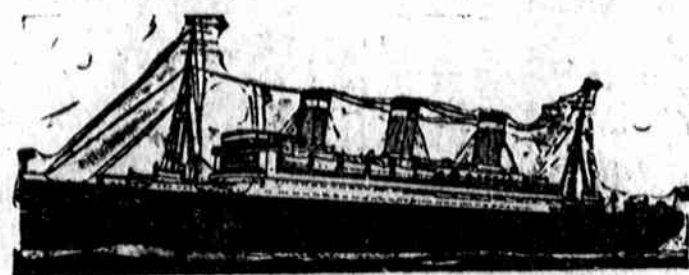
NAUJI LIETUVIŲ REKORDAI Vėliausi Victor rekordai lietuvių kalboje turi savyje labai daug muzikalumo, artistų pirmos klesos.

Visko čia negalima nei paminėti, užimty perdaug vietos.

P. Ranerio benas pagamino dvi labai puikias polkas tiems kurie moka ta šoki, arba ir tiems kurie nori išmokti ir išgirsti kaip puikiai jie groja. Jos yra grojamos pusiau militariai, del pilno beno, su labai puikiais basais, xylofonais, flitais ir kitais instrumentais. Tie yra puikus numeriai. "Barbara" yra kompozicijos F. Kovariko ir antra "Milijonierius" G. Smoliko.

Kita naujanybė yra L. Hilkeso benas šiam mėnesiui. Rekordai kurie turi savyje puikias polkas. Viena Linkama Moksleivijai ir kita žinoma Von Suppe's, labai muzikališka. Turi linksma rytina, puikią, harmoniją ir labai gerai šoki pagal ją. "Žirgelio šokis" abelnai linksma ir pridoda inspiracijos.

LIETUVĄ ANT S. S. LEVIATHAN

Greitas ir Puikus Jurių Milžinas — Laivas

Jeigu norite lankyti Lietuvą šias Kalėdas arba pakviest šeimyną iš senos Tėvynės, negalite pasirinkt greitesnį, didesnį arba puikesnį ir smagu laivą kaip Leviathan, Jurių Milžinas, negalite gaut daugiau už pinigų: dideli kambariai, atskiri kambariai poroms arba šeimynoms, didelis dēnis, socialės svetainės, puikus ir įvairūs valgiai, tarū mandagus patarnavimas ir vioki patogumai. Ir keliaujate po priežiūra Suvienuytų Valstijų Valdžios.

Tą patį patarnavimą ir patogumą gausite ir ant kitų greitų, didelių S. V. Valdžios laivų. Keliaukite per Southampton arba Bremen, iš kur šios linijos agentai prižiūrės saugią kelionę į namus.

Del trečios klesos kainų ir kitų informacijų rašykite:

UNITED STATES LINES

110 So. Dearborn Street,

Chicago, Illinois.

Lokaliai Agentai visuose miestuose.

Valdantieji Operatoriai del

UNITED STATES SHIPPING BOARD

ELEKTRA

Šviesą ir pajėgą suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo. Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc. A. BARTKUS, Pres. 1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892, Chicago.

Dovanos

Pradedant su birželio 21 d. iki rugpjūčio 30 d. Sandar duos savo metiniam skaitytajams arba naujiems nariams sekantias dovanas:

1) SVETIMŲ PADANGĖJ PASAULIO VERPETUOSE. Didelė eilių knyga, kurioje telpa 200 įvairių eilių. Knyga pagražinta su visokiais dailės piešiniais, kaina \$2.00.

Kiekvienas, kuris užsiprenumeruos "Sandarą" ant metų laiko užsimokėdamas \$2.50, arba kuris prisirašys prie Sandaros užsimokėdamas už visus metus \$3.00, gaus šią knygą DYKAI.

2) ŽMOGAUS PAREIGOS. Taipgi didelė knyga, 244 pusl., kuri yra naudinga kiekvienam žmogui, kaina \$1.00.

Kiekvienas metinis skaitytas arba narys gaus šią knygą DOVANAI.

Tad kiekvienas pasinaudokite šia puikia proga, įsigydam vieną iš šių dviejų dovanų. Taipgi suteiksimė dovaną ir tiems, kurie užrašys "Sandarą" savo gimnės Lietuvoje užmokėdami \$3.00 už visus metus. Vieną mėnėtų knygų pasiūsiame prenumeratoriui arba sykiu su laikraščiu pasiūsiame jo giminei Lietuvon.

SANDARA

327 E Str.,

So. Boston, Mass.

THE HOUSE OF GREATER VALUES
J. Oppenheimer & Co.
The South Side's Greatest Department Store
Corner Ashland & 47th St.

RYTOJ

Ketverge, Spalis 25 dieną

\$DOLERIO\$

\$D I E N A\$

Yra pasiuloma šimtai visokių gerų daigtų

Ateikite Anksti

Pinigai Išmokėti Lietuvoje

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius gavo pranešimą iš Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko, kad siuntieji iš Amerikos pinigai tapo pilnai išmokėti sekantiems asmenims, ir prisuntė kvitus su paėmėjų parašais.

Pinigus gavo:

Tel. iš 2-IX A. Jakimavičienė 51931—E. Užkuraitienė 18385—Jieva Paramonskienė 51944—E. Bagočienė 18724—L. Kautis 51947—P. Križkauskytė 18745—K. Kąsparaitis 51956—V. Rulevičius 18746—K. Kąsparaitis 59413—M. Servienė 18751—Palmira Kundrotienė 85383—A. Mikšienė 18763—B. Dumbrauskienė 90165—A. Aleksandravičienė 18769—U. Žilpienė 90169—V. Martutaitis 18773—M. Sungailienė 95415—A. Sereikienė 18784—B. Valiulis 95421—O. Stropienė 18786—K. Saveckas 95422—A. Mozrimienė 18787—J. Liutkus 95423—A. Gaidamavičienė 18789—T. Mikalauskas 95424—K. Stonkus 18792—B. Baltrušaitis 95426—O. Viskontienė 18793—E. Plėtkienė 95428—K. Sakalauskienė 18802—M. Kimontas 4971—K. Tugaudis 18808—O. Žosinienė 4996—P. Čereška 18822—V. Prelauskas 5006—O. Šimkienė 18827—U. Bikulčius 5083—S. Stankunas 18828—S. Garbukas 5121—J. Burkauskas 18832—E. Stralkuvienė 5123—V. Dijokas 18834—R. Petkaitė 5124—V. Dijokas 18835—M. Piouskunaitė 5135—E. Šimkaitė 18837—O. Jeseliunienė 5141—J. Pranaitis 18838—O. Mačiokienė 5145—A. Jokimas 18844—M. Kaslauskienė 5155—A. Petreikienė 18845—J. Stanionis 5158—S. Karcauskas 18848—J. užrakauskas 10454—T. Rove 18850—V. Rasinskienė 10455—Lietuvos Ukininkas 18855—V. Eidontienė 10456—B. Rimdžienė 18870—V. Jodieliene 10457—B. Dauksienė 18874—I. Daubaras 12205-768 O. Miniotienė 18822—I. Girkaptas 12206—M. Karbauskaitė 18884—P. Balčiūnas 40006—P. Tolienė 18886—K. Bračiūnas 40007—A. Lavrinavičaitė 18890—K. Tamošiūnas 40008—Z. Budreckienė 18891—S. Trepsienė-Praval. Perlaidos: 18893—M. Kiršaitė Tel. iš 9. IX. — D. Kižlaitei 18899—J. Vaičiūnas 442 — A. Brusz 18900—A. Širvinskis 469 — A. Stankevičiutei 18904—E. Lankauskas 470 — J. Yžickas 18913—O. Butautienė 18004 — J. Daunis 18916—F. Mazrimas 18479 — S. Spolverui 18917—Anelė Jodokaiene 18621 — P. Navakauskui 18930—J. Kausis 18675 — J. Kazakevičiui 18932—A. Slepitis 18720 — M. Vainorienei 18937—S. Velikis 18723 — A. Valentas 18943—M. Bukauskienė 18788 — A. Matulevičius 18961—M. Petrauskienė 18831 — J. Brunziene 18962—K. Račkauskienė 18839 — J. Galvydiui 18981—J. Viršulius 18840 — M. Galvydiutei 51900—L. Krauckūnas 18843 — St. Kančiui 51904—V. Dumbrauskas 18854 — T. Dagelienė 51906—Cicijia Čižauskienė 18896 — P. Kuprienėi 51914—V. Važgauskas 18958 — P. Zinkienėi 51922—J. Gilyš 18861 — L. Gotautas 51924—J. Linkauskienė 18866 — M. Šimašui 51926—A. Skupaitė 18871 — M. Varžiavičiutei 51929—P. Karpas 18873 — O. Balsienėi 51930—A. Mičiūnas 18886 — K. Bračiui

Kviti su paėmėjų parašais randasi "Naujienu" ofise.

\$1 Akiniai kurie pritinka \$1

Apskriti Torik Lensai

Pritaikomi prie jūsų akių, visai užbaigti su shell frėmais. Nereikia mokėti kitų jokių mokesčių.

PASIULYMAS GERIAUSIAS TIK 10 DIENŲ.

Okulistas (daktaras akių specialistas) prižiūrės už optiko kainą.

X-ray Diagnozas \$1

Draugiškas pasikalbėjimas ir mūsų patarimas be mokesčio

Užganėdinimas Garantuojamas. Mūsų specializacija yra gydyti visas akių ligas ir pritaikinti akinius del visokių akių kurios padaro galvos skaudėjimą, juodus plaukiojančius taškus, galvosukį, negėrą matymą, vaikų kreivas akis, skaudamas arba raudonas akis ar antakius.

Ideam Artificiališkas Akis. Atsakanti asistentai ir mokytojos nūrsės visuomet patarnauja.

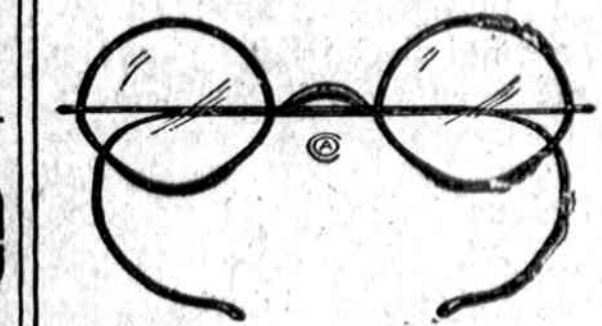
Telephone Haymarket 1626

Reynolds Optical & X-ray Laboratory

738-40 W. Madison St. N. E. kampas Halsted St.

Room 202 ant viršaus Famous krautuvės.

Gal jums reikalingi akiniai

JEI paprasto laikraščio negalite skaityti su viena akia kuomet laukote 12 colių atstu nuo akių. JEI skaitant išrodo, kad raidės susilieja į dailę, arba rodosi dvigubos.

JEI nuolatinis skatymas knygoje ir kitų arti prie akių darbas pagamina galvos skaudėjimą. JEI saulės šviesa išrodo perdaug stipri, gamina migrėjimą žiūrėjimo, ašarų bėgimą ir galvos skaudėjimą.

JEI jūsų blakstienai nuolat yra parduodavę ir akis raudonos. JEI nors mažiausias bijojimas didesnis šviesos pagamina mirksėjimą.

JOHN J. SMETANA AKINIŲ SPECIALISTAS 1801 So. Ashland Ave. kampos 18 gatvės

Ant trečio aukšto virš Platto apylinkės, kambariai 14, 15, 16 ir 17. Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakaro.

DR. J. JAKUBAUSKAS

NAPRAPATH

Pasekmingai gydan staigias ir chroniškas, suaugusių ir jaunų be vaistų ir operacijų. 3538 S. Halsted St. Val. 9 iki 12 a. m. 8:30 iki 9:30 p. m. Phone Yards 7344, 11132 Michigan Ave. Val. 2 iki 7 p. m. Phone Pullman 5147 Roseland, Ill. Nedėliomis 9 iki 12.

VANOS

Rekomenduojame mūsų karšto oro ir šieros vanas, taipgi elektriškus gydytus ir masažą del moterų ir vyrų gydymui reumatizmo del blogo kraujo cirkuliacijos, šalčio ir tt.

A. F. GEHL & CO., 1550 Clybourn Avenue.

Daktarai rekomenduoja šitas maudynes. Telefonas Lincoln 4424

Kenosha Lietuviai

Dabar laikas siųsti pinigų Lietuvon

Mes siunčiame pinigų Lietuvon per didžiausias ir tvirtiausias pinigų siuntimo įstaigas pasauly: Naujienu Bendrovę ir Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banką. Pinigai yra išmokami greitai ir teisingai. Niekur negali but geriau.

Taipgi parduodame laivakortes į Lietuvą ir iš Lietuvos — naudingas ir teisingas patarnavimas.

A. A. PAKSYS

220 Milwaukee Ave., Kenosha, Wis.

CHICAGOS ZINIOS

Žmogus yra elektros mašina

Dr. G. Crile sako, kad musų simpatijos ir antipatijos yra tik elektros srovių reiškinys. — Busią galima sutverti gyvybę.

Žmogus yra niekas daugiau kaip tik mechanizmas, kuris yra varomas elektros pajėga — mašina, susidedanti iš dvidešimt aštuonių trilionų elektros cėlių.

Tokį pareiškimą padarė vienas žymiausių Amerikos chirurgų, Dr. George W. Crile iš Clevelando. Jis kalbėjo užvakar Orchestra Hall salėje 3,000 daktarų, kurie dalyvauja Amerikos chirurgų konvencijoje.

Emocijos, meilė, neapykanta ir baimė yra niekas daugiau, kaip tik elektros srovių pasireiškimas kune.

Dr. Crile mano, kad žmonės galės laboratorijoje net gyvybę sutverti. Kiekviena 28,000,000,000 kuno cėlių esanti elektros baterija, turinti neigiamą ir teigiamą polių. Smegenų cėlės esančios teigiamos elektros centras, o jakų cėlės — neigiamos.

Juo didesnė esanti potenciala tarp teigiamos ir neigiamos elektros, tuo kunes esančios energijos. Mirtis reiškia pranykimą potencialio skirtumo tarp dviejų elektros rūšių.

Paprastai sakant, Dr. Crile yra sukuręs teoriją, kuria einant gyvybė yra tik elektros reiškinys. Tą teoriją jis ne taip tik sau sugalvojo, o ir darė daug įvairiausių tyrinėjimų, kurie išdalytys patvirtina jo samprotavimus. Reikia žinoti, kad Dr. Crile yra labai žymus mokslininkas. Karo metu jis buvo fronte, kur studijavo sužeistus ir iš baimės pakvaišusius kareivius. Sugrįžęs iš fronto jis parašė labai įdomią knygą apie karą, kur jis išdėsto tas priežastis, kurios verčia žmones žudyti vieni kitus.

Be Dr. Crile konvencijoje kalbėjo ir kiti žymūs Amerikos daktarai. Ypač buvo pabrėžta ta mintis, kad medicinos mokslas nepavajaus buti kokia tai misterija. Atpenė, reikia kuodaugiau praplatingti žinių apie sveikatos reikalus. Žmogaus gyvenimas, vidutiniškai imant, dabar esąs dešimtinį metų ilgesnis, negu pirma. O tai vis dėlto, kad žmonės jau pradeda labiau suprasti, kaip užsilaikyti.

Smulkios žinios

Nutroško automobiluje.

P-la Della De Forest (319 Wellington Ave.) rasta automobiliumi negyva. Iš automobiliaus išėjo per daug gaso, kas ją ir nutroškino.

Leidžiama nešioti ginklai piktadariams.

Valstijos prokuroras Crowe paskelbė, kad leidimai nešioti ginklus esą išduodami labai abejingais asmenimis. Tankiai net žinomi kriminalistai turi tokių leidimų.

Prokuroras žada dėti pastangų, kad nebūtų daugiau be jokios atodairos tie leidimai išdavėjami.

Puola teatrus.

Polijios viršininko įsakymu, pradėta valyti naktiniai teatrai. Tuose teatruose, pasak Collinso, visokie kriminalistai randa sau prieglaudą. Užvakar tapo areštuota 55 nuziuriami asmenys.

Nemoka, kaip naudoti anglis.

Chicagočiai kas metą turi \$80,000,000 nuostolių. O tai dėl to, kad jie nežino, kaip naudoti angliš. Jeigu jie žinotų, kaip gauti kuodaugiau naudos iš anglių, tai jie sutauptų milijonus dolerių.

Tokį pareiškimą padarė Harold Almer, buvęs kuro administratorius.

Daugiausia žmonių miršta nuo vėžio.

Chirurgų konvencijoje buvo pareikšta ta nuomonė, jog vėžio liga dabar nuvaranti daugiau žmonių į kapus, negu džiova. Ir kas blogiausia, medicina dar neturinti tinkamų priemonių kovoti su ta liga. Goiteris irgi pradėjęs labai plėstis. Vien tik Chicagoje ta liga sergą 200,000 žmonių. 20,000 esą gydoma.

Numirė nuo munsaino.

Nicholas Furbine (900 Sholto St.) gulėdamas lovoje pasprašė vandens. Gavęs vandenį jis ėmė gerti, bet bėgdamas sudribo ir numirė.

Furbine buvo įsikaušęs munsaino.

Saliapinas jau Chicagoje.

Paskilbęs rusų dainininkas, Feodor Saliapinas, jau atvyko į Chicago. Sekamą sekmadienį Orchestra Hall salėje įvyks jo koncertas.

Rytoj kalbės August Claessens.

Paskilbęs socialistų kalbėtojas iš New Yorko, d. August Claessens, rytoj, 8 val. vak., kalbės Peoples House (4021 N. Drake Ave.)

ATVAZIUOJA IS LIETUVOS.

Per "Naujienu" Laivakorėjų Skyriaus patarnavimą, atvažiuoja iš Lietuvos; Kazimieras Vaskienė, pas savo sunų Dovidą Vaskį, 326 E. 55th St. Pribuna į Chicago, ant Union Stoties apie 7 val. ryto, spalio 24 d.

Domicelė Sugentaitė išvažiuoja iš Kauno spalio 16 d., iš Bremeno spalio 24, 1923, laivu "George Washington", pas brolių.

Siųskite savo giminėms laivakortes per Naujienu Laivakorėjų Skyrių.

Lietuvių Rateliuose Bridgeportas

Halsted gatvė kitėja. — Lietuviai progresuoja. — Lietuviai nemėgsta armonikų; jie geros muzikos nori.

Teko pereiti Halsted gatvę tarpe 31 ir 35 gatvių, ir pastebėti, kad greit Halsted gatvę bus perkeista lig nepažinimo.

Universal State Bankas baigia dailį iš lauko pusės remontą.

Bridgeport Clothing Co. po no Petrusko (Banko name) irgi puošiasi bus padaryta viena moderniškiausių krautuvų vyru drabužių. Ir dabar jau ta krautuvė yra viena didžiausių šioje apylinkėje.

Lietuvių Auditorija veikia bus pastatyta. Kontraktoriai jau gabena savo įrankius, kad pradėtų darbą.

Direkcija mano darbą pradėti su išlilmėmis: visi susirinkus ant statomos vietos (Halsted gatvės) rytų pusėje, prieš Mildots teatrą tarpe 31 ir 32 gatvių) ir direkcija pradės darbą. Vėliau bus nuimtas paveikslas ir bus pradėtas didelis vajus užbaigimui pardavinėti šėrus.

P-as Juozas F. Budrikas — 3343 So. Halsted St., muzikalių dailtų krautuvės savininkas papasakojo man štai ką:

Budamas muzikos krautuvės biznyje per 12 metų jis patijęs, kad lietuviai Amerikoje nuo 1918 metų gana smarkiai progresuoja. Jie perka tik didelius instrumentus — pianus. Pirmiausia nepirkdavo — svajodavo apie grįžimą Lietuvon. Lietuvių muzikaliai instrumentai esą pianas, smuika ir gramofonas.

— O kaip su armonika? — paklausiau.

— Tų visai neparduodu. Lietuviai neperka, perka tik lenkai. Jeigu lietuvis nusiperka armoniką, tai kiti juokiasi, kad jis yra gryniorius. Lietuviai sako, kad armonika yra gryno rianus instrumentas.

— Kiek tamsta vertini savo krautuvę — paklausiau.

— Apie \$50,000.00

— Kaip lietuviai, ar jie progresuoja kiek muzikoje? — Taip, pastaraisiais laikais ypatingai perka daug. Mano pirkėjų tarpe yra apie 50 nuos. ietuvii.

Mildots teatras su didele nauja isikaba. Paveikslai yra daug geresni, vodevilius taipgi yra gerinamas. Šią savaitę yra rolonas naujas paveikslas žinomo komiko — Harold Lloyd'o "Safety last".

Kas nori gardžiai pasijuokti turėtų pamatyti šį paveikslą.

Halsted gatvė, Naujienu skyriuje, Birutės Konservatorijoje (3252 So. Halsted St. pas p. A. P. Kvederą (tas pats antrašas), Universal State Bank, 814 W. 33-rd St. galima gauti įiletai "Lietuviškai Vakarieti". Valgiai bus grynai lietuviški, tat nepamirškite įsigyti biletų.

— Raganius.

Cicero

Opera "Girių Karaliai". — Vietos policija. — Karčiamos.

Sekmadienį, spalio 21 d., Liuosybės svetainėje Pirmyn choras patiekė ciceriečiams "Girių Karalių", vieno akto fantastišką operą, parašytą N. Rastėnio iš apysakos "Neužmušk". Kompozicija Miko Petrusko!

Šis veikalas kaip chiegiečius, taip ir ciceriečius gana sujudavo, nes publikos prisirinko apie 500.

Operą vedė — dirigavo Petrus Sarpalius, o rezisierium būrė M. Dundulienė.

Kalbėti apie lošimą yra gana sunku; o sunku, todėl, kad lošėjai daugumoj yra "žvėrys" — perrenkti į žvėrių kosiumus. O kadangi žvėrys vaikščioja keturiomis, tai lošėjai esant tokiame padėjime yra gana sunku dainuoti. Taigi čia r reikės lošėjus padalinti į dvi grupi: vieni "žvėrys," o antri lošėjai. Sastatas aštuonių dalyvių toks: Girių Karaliaus J. Jankus; Medėjas J. Čepaitis; Jurgutis — jo sunas P. Milerienė; Meška K. Sarpalius, Vilkas A. Vilis; lapė — K. Ripkevičienė, zukuotis — A. Margiutė; zukuotis — O. Margiutė.

Pradėsime nuo pat "vyriausio" — "Girių Karaliaus". Rolė eikalaui bazo balso ir gero ošėjo. P-as J. Jankus išdalyt olei kaip lošėjas tiko, bet ne kaip dainininkas. Jis turi ne blogą baritoną. Čiurui kvartetui, jis yra geras, ket kaip solistas yra silpnas. Papravo jis ne natūralus, nes forsavo norėdamas iš baritono padaryti basą. Kaip lošėjas p. J. Jankus buvo geras, vienas geriausių tame vakare. Abelnai imant, p. J. Jankus yra geras lošėjas, bet ne solistas. Medėjas p. J. Čepaitis, (tenoras) atrodė visai kitaip: jis turi gražų lyrinį tenorą. Dainavo, jis gerai, tik vienoj vietoje "truko". Bet tas trukimas buvo mažai patėmytas.

Kaip sakiau, p. Čepaitis yra apdovanotas geru dailiu tenoru, tik nemoka tos taip brangios dovanos sunaudoti. Jam reikia tik lavinti balsą, o iš jo gali išsirdyti geras dainininkas. Mums tenorų labai trūksta. Kaip lošėjas p. J. Čepaitis netiko. Jis nemokėjo atvaizduoti savo rolės. Jurgutis (ponia Petronėlė Milerienė) buvo geras. Poni Milerienė jau yra žinoma chiegiečiams kaip lošėja. Ji čia, nors jos rolė mažytė, bet moka jo parodyti artizmo. Tiesiog vietomis prisiejo gyventi kartu su tuo "Jurgučiu". Artistė moka gyventi rolėje — scenoje. Neku riosse vietose labai aiškiai matėsi, kad p. Milerienė gyvena oloje ir darė tą, kas jai geriausia buvo galima daryti. Matėsi kad ji norėjo dar daugiau tokio parodyti, bet toji rolė, bei rolės rėmai neleido ją toliau. Matydamas tai, rodos, ir aš šaukčiau: leiskite, oh, meldiu leisti gyventi toliau.

Trumpai pasakius, p. P. Milerienė buvo gyvas, Jurgutis, kuris gyvena pats ir kitus ve-

dą i tą vaiko palaimintą gyvenimą.

Dabar eisime prie "žvėrių". Meška buvo p. Karolis Sarpalius. Gana sunki rolė, nes neparankioje padėty reikia dainuoti (guliničiam). Rolė pusėtinai ilga, kur reikia tempas laikyti nuo pradžios iki galo. Apie tik tiek: jis gamtos apdovano tas lyrišku baritonu, kurio manau yra klausyti. Jam dainavime sunku ką užmesti. A. Vilis vilkas buvo nekoks. Jo balsas visai menkas.

Lapė — p. K. Ripkevičienė — altas. Čia nieko nesakysiu. Tik nąn begalo piktą, kad ypatą, turi tokį balsą altą, nelavina jo. Tai dar man tarpe lietuvių girdėtas altas. Aš net kelis kartus buvau apsigavęs: maniau, kad tai muzikalis instrumentas — tyras, skambus, malonus.

Abudu zukučiu dvi sesutės p-lės A. ir O. Margiutės. Dailus balsai. Reikalinga tik jie daugiau lavinti. Sesutės jums daugiau energijos ir ištvermės o lietuviui susilauks iš jusų gerų dainininkų.

Orchestra' P. Sarpalius. Nors orchestracija yra del dvilikos muzikantų, bet čia buvo tik penki. Žinoma, buvo gaila iškaščių. Kartais orchesteras, rodės, kad net kompromisus darė su solistais — tai išskldavo aukščiau, tai žemiau — pasidarydavo gana didelis disonansas. Čia nieko nebuvo kaip tik "gaila iškaščių".

Polijios elgimasis.

Gal but daug pakenkė šiame lošime ir vietos policija savo ne lemtu elgimuisi. Vidury lošimo atvyko su vežimu ir norėjo sustabdyti lošimą, nes buk komitetas neisėmė atitinkamo leidimo.

Kaip sakoma, Ciceroje reikia leidimas turėti šokiams ir teatrams. Reikia turėti du leidimai, kurių komitetas neturėjo. Buvo leidimas tik vakarui — reikiška šokiams. Nors buvo mėginama lošimą sustabdyti, bet keliems žmonėms užstojus ir gerai su policistais išsipludus, lošimas laimingai užbaigta.

Gėda Cicera tokią policiją turėti.

Čia norėčiau mažą pastabėlę padaryti: niekad scenos žmonės — lošėjai, orchesteras — neturi žinoti, kas dedasi prie durų. Jie neturi žinoti apie jokius nesmagumus. Nesmagumus turi pakęsti pats komitetas, o ne programo dalyviai. Kitaip įvyksta negeistini rezultatai.

Kuomet Chicagoje eina didžiausias "ablayvos" ant karčiamų, tai Ciceroje kaip tik priešingai: ten ir policija ir visi traukia "naminėlę". Girių daugybė.

Publika.

Šiame vakare, reikia pasakyti, kad publika, bent dalis jos, buvo nerimta. Kalbėjo tarp savęs, žirzdavo trukdydama klausyti kitiems. O kada pamatydavo "žvėries" uodegą, tai didžiausias juokas — "fonė". Kada musų publika surimtės? — Aš ne kritikas.

Iš Birutės

Koncertui besiantinant.

Vakar atlankiau "Birutę", norėdamas patirti apie busimą koncertą — kaip ir kokį koncertą ji ketina chiegiečiams pateikti. Atsakymas buvo trumpas: girdi, "Birutė" visuomet deda visas pastangas, kad jos koncertai išeitų kuogeriausia, bet šis koncertas ypač pasižymės. O tai dėl to, kad jame dalyvauja visų gerbiamas ir mylimas dainininkas J. Babravičius.

Be to, birutiečiai pridūrė, jog šį koncertą jie ir sutvarkysią kitaip. "Birutės" choristai sėdėsia scenoje. O tai bus daroma dėl tos paprastos priežasties, kad choristai nevaikščiotų po salę ir negadintų publiakai išpuodžio, ypač tuo laiku, kai dainuos p. Babravičius.

Reikia dar pridurti, kad musų solistai turės ir siurprizą chiegiečiams: jie pirmu koncertu dainuos dar Chicagoje negirdėtas dainas. "Birutės" choras ir pianistai irgi prisidės prie publikos palinksminimo.

Tat ištikrųjų nesigailės tie, kurie sekmadienį atlankys Sohol svet. (1812 S. Ashland Av.). — M. M.

Juozapas ir Zebora

Keistučio Kluubo vaidinimas. — Labiausia pasižymėjo p-lia Dundulienė.

D. L. K. Keistučio Pašelpos Kluobas statė scenoje biblišką dramą vardu "Juozapas ir Zebora". Vaidinimas įvyko C. S. P. S. svetainėje spalio 14 d.

Reikia pasakyti, kad "Juozapas ir Zebora" yra gan didelis veikalas. Ir Keistučio kluubo dramos skyriui tikrai buvo nelengvas darbas jį pastatyti. Vaidinimui vadovavo p-lia Dundulienė.

Iš viso veikalas sulošta neblogai. Tai bendras įspudis. Kaip pavieni vaidilos atrodė, tai jau kitas klausimas.

Geriausia vaidino p-lia Dundulienė Zeboros rolėje. Jai tai jau nieko negalima priminti: ir kalba ir nudavimai išėjo natūraliai.

Geras buvo ir M. Kasparaitis kunigo rolėje. Musų scenoje jis dar tebėra naujokas. Iš jo reikia tikėtis gero vaidilos. P-lė Pračiukė dar tebėra visai jauna mergaitė, o vienok lošdama Minetos rolėje ji parodė didelį gabumų. Laikui bėgant iš jos susidauksime geros artistės.

Butų buvęs nieko sau ir St. Dambrauskas (Juozapo rolėje), tik jis jau per daug patikėjo sufleriu, ir neišmoko rolės. Ačiu tam victorui jis buvo susipainiojęs.

Wm. Buishas (Potiparo rolėje) vaidino vidutiniškai, tik jam truko kareiviškumo. Kartais jis anas vyras, kurio moteris per atrodė taip susirupinęs, kaip teismą gavo perskyras ir alimonią...

Su J. Pabarška (Paraonas) irgi buvo ta bėda, kad jis manė, jog galima vaidinti ir rolės nemokant. Padarytyje jis

maišėsi, kalbėjo ne tai, kas reikia, ir ne taip, kaip reikia... P-lia O. Petraitienė (Asenatos) rolėje per daug jau tyliai kalbėjo, — beveik nieko nebuvo galima girdėti.

N. N. (šinkoriaus ir kubro rolėse) pasižymėjo tik tuo, kad kalbėjo savo roles, kaip poteriūs.

J. Micevičius gan geras buvo vergo rolėje.

Kitų rolės nežymios, tat ir neminėsiu.

Kliubui, manau, atliks kiek ir pelno, nes žmonių buvo kilm. šte prikimšta.

— Pirmas Zaibas.

Musų real estate bizniai ir biznieriiai

Kadangi jau mes turime tų Real Estate biznierių gana daug, tai gal bus ne pro šalį apie juos pakalbėti. Real Estate biznierių mes turime gana daug, ir jie visokiais būdais daro biznį. Vieni važinėja pas žmones prikalbinėdami, kiti rašinėja žmonėms laiškus, kad žmogus pirtų namą arba lotą.

Žmonės sako, kad dabar jeigu įsėdi į tokio biznieriiaus automobilį, tai jau yra sunku ištrukti. Biznieriūs neša savo kostumerį taip, kaip, vanagas vištą.

Kiek toki biznieriiai yra gabūs, tai parodys vienas gana žingėdus laiškas. (Žinoma, aš nemanau taip blogai apie visus biznieriūs). Štai kaip toką "biznieriūs" rašo laišką kostumeriui:

"Garbemas Manuo Drauogas Arba Taoutietie Ar Nuosepkay Nama Ar Ne Ar Kuoke Nuors Beznie Ar Uokie Eay-gu Dar Nenuosprekay Tae Ne lauk Geresnu Laeyku Pu Ne Sulauksetie Nenuokeket Ke-boms Arandu Neduoketes Ke-vo nelengvas darbas jį pastatyti. Vaidinimui vadovavo p-lia Dundulienė.

Kietams Tegū Muosu Tauota Lietuvia Gevuoye Amierkie Taegi Garbiemyeyae Nelauokem Tuolauos As Turu Vesoku Namu Brangu ir Pegu Lotu Farmu Bocuernu Gruosernu O. Maenau Veskia ir Parduodu Kuo Pegausie Kaip Wese As Tuoru Nu Pegauso No, \$2,000 ir No 30,000 ir Daugaus ir Mazaus Kraepkeytes Kuo Kam Raek, Arba Tamsta Mazystamie Nuore Ka Nuors Nuore Perkte Krepketes O. As Tae Uoms Us Ganiedyesu Wesuos Su Pagarba Lauoksu Yuoms".

Labai gaila, kad taip yra.

(Tąsa ant 8-to pusl.)

A. A.

AUGUSTE SPODER

Persikyrė su šiuo pasauliu spalio 21 dieną, 6 val. ryto, 1923. Turėjo 46 metų amžių. Amerikoje išgyveno 80 metų. Iš Lietuvos paėjo, suvalkų rėdybės, kaimo Pėikiškio. Paliko dideliam nuiludimui savo vyrą Kazimierą Spoder, 2 mergaites ir du vaikučiai: Gust, Olga, Winnifred ir Walteri. Laidotuvės bus 24 spalio, 11 val. ryto, iš namų 3949 So. Rockwell St. į lietuvių liuteronų bažnyčią ant 22 gatvės tarpe Oakley Ave. ir Leavitt, iš ten į Kankarijos kapines. Prašome visus gimes ir pažįstamus atsilankyti ir atiduoti paskutinį patarnavimą šime sviete. Lieka nuiludė Vyrais ir vaikučiai.

SQUIRE EDGEGATE — Evalena Stands Pat On Her Decision but Squire Beats a Hasty Retreat!

BY LOUIS RICHARD

PINIGUS LIETUVON NUSIUOCIAME

Telegramu per 2 dienas
Perlaidomis per 25 dienas.
Turime tiesioginį susisie-

Kreipkitės
kimą su Lietuvos Bankais.

Ypatingai arba raštu į

Central Manufacturing
District Bank
1112 West 35 St., Chicago.

Turtas virš \$8,000,000.00

Lietuvių Rateliuose.

(Seka nuo 7-to pusl.)

Dėdė Samas turi daug pradinių mokyklų ir jas galima lankyti dykai. Tat kodel tos rusijos bizeriniai nepasinaudoja ta proga.

—Raganius.

Atvyko į Chicago pasiskilbę ristikas K. Požėla.

I Naujienas buvo užėjęs pasiskilbę lietuvių ristikas K. Požėla. P-as Požėla yra vidutinio svorio Europos čempionas. Jis neseniai atvyko iš Rusijos.

Rytojaus Naujienose tilps platesnis pranešimas apie p. Požėlą.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

KASDIEN tamsta gali prisirašyti prie Naujienų Spulskos, ir prisirašyti tuojau, jei dar nesi prisirašęs. Dėdėmas kas savaitę po doleri-kita, nei nepatėmsi kaip susidėsi užtektinai pinigų, kad nusipirktų sau namelį.

Naujienų Spulka
1739 S. Halsted St.

L. D. L. D. Chicago's Rajono konferencija įvyks nedėlio, lapkričio 25 d. ryte, Naujienų name. Visos L. D. D. kuopos prašomos išrinkti delegatus, o kur to negalima padaryti, kviečiamos dalyvauti kuopų valdybos.

—Rajono Komitetas.

Lietuvių Mot. Draugija "Apšvieta" rengia trečiadienį, spalio 24 d. 7:30 valandą vakare, Mark White Square Parko svetainėje (30 ir Halsted St.) prelekciją vien tik moterims. Prelekcija "Kas kiekvienam materialiai reikia žinoti" skaitys Dr. St. Biežis.

Prelekcija bus iliustruota. Antra prelekcija įvyks Brighton Parke (Mc Kinley svet.) lapkričio 9 d. Prelegentu bus Dr. C. K. Cerys.

—Komitetas

"Birutės" koncertui, kuriame dalyvauja ir pasiskilbę mūsų dainininkas p. J. Babravičius, bilietai galima gauti šiose vietose:

Naujienose, 1739 So. Halsted St.
Bridgeportu Naujienų Skyriuje, 3210 So. Halsted St.
Justino Kulio aptiekoje, 3261 So. Halsted St.
Universal State Bank, 814 W. 33 St.
"Draugas", 23 Pl. ir Oakley Ave.
"Birutės" konsertatorijoje, 3252 So. Halsted St., 3-ois lubos ir pas Birutes narius.

Koncertas įvyks sekmadienį, spalio 28, Sokol svet., 1812 S. Ashland Ave. prie 18 gatvės.

—Valdyba.

LSS. Pildomojo Komiteto posėdis bus seređo, spalio 24, 8 val. vakare, "Naujienų" name. Visi P. K. nariai malonėkite dalyvauti posėdyje. Yra svarbių reikalų tarimui.

A. Zymontas,
LSS. Sekretorius.

Lietuvių kalbos pamokos vaikams ir suaugusiems bus atnaujinamos ir pėtyčiomis Raymond Institute, 816 W. 31 St. Mokytojausia J. Briedis. Norintys mokintis kviečiami prisirašyti minėtomis dienomis.

—Mokytojas.

Bridgeportas. — Lietuvių Styru Orkestro praktikos įvyksta kas antradienį, 7:30 val. vak., Mark White Park svet., 29 gat. ir So. Halsted St. Norintieji prisirašyti malonėkite atsilankyti.

—Organizatorius.

Jaunuolių Orkestro nariai visi bukit su įstrumtais ant praktikos, seređos vakare 24 Spalio-Oct. Mark White Sq. svet. prie 29tos ir Halsted gatvių; turime prisirengti, nes reiks grąjti lapkričio 17 d. Mildos svet., 40 metų Aušros suktakivių vakare.

—Eugenija Grusaitė, rašt.

North Sides Draugis: Sargybio palaikymui viešo kynygo delegatų susirinkimas įvyks spalio (Ock) 25 d. Luosybės svetainėje, 1822 Wabansia Ave., 8 v. v. Delegatai meldžiamis susirinkti aliku.

Sekr. R. Šaikus.

Jaunosios Birutės pamokos muzikos ir dainų įvyks seređos vakare Mark White Square svetainėje, spalio 24 d. (Engene room) prie 29 ir S. Halsted gatvių. Pradžią lygiai 7 val. vakare bukite laiku.

—Valdyba.

Lietuviškai vakarienei, kuria rengia Lietuvių Mokytojų Profesinės Sąjungos Atstovybė ir veikėjų komitetas Jucaus restorane (3241 S. Halsted St.), tikėtai galima gauti šiose vietose:

Naujienose, 1739 S. Halsted St.
Bridgeportu Naujienų skyriuje, 3210 So. Halsted St.
Universal State Bank, 814 W. 33 St.
"Birutės" konservatorijoje, 3252 S. Halsted St.

Dr. A. Montvido aptiekoje.

—Komitetas.

Cicero. — Lietuvių Liuosybės svetainėje šandien kalbės P. Grigaitis apie Lietuvą.

Prakalbas rengia S. L. A. 194 kap. Komitetas.

PRANEŠIMAI

Teatras ir Bilius su dideliu muzikaliu programu, rengia L. E. Pabalpos draugystę, subotą 27 d. Spalio-October, 1923, M. Meldžia svet., 2242 W. 23rd Pl., Chicago, Ill. Scenų statoma viena iš gražiausių komedijų "Netikėtai". Kviečia visus Komitetas.

PASARGA.

BESIGARSINANTIEMS

Klaidos padarytos paskelbime, turi but atitaisytos i 24 val.

Jokie apskelbimai iš streiko aplint vietų nėra priimami. Visi Naujienų draugai prašomi pranešti Naujienų ofisui apie einančius streikus, dant Naujienų darbininkai geriaus valėtų žinoti, kaip elgtis su pridudamais apskelbimais.

Pardavimai savasčių, bižnių, automobilių, rakandų, kambarių įieškojimai, apšvedimai, asmenų įieškojimai ir t. t. turi but iš kalno apmokami.

Jeigu kurie apskelbimai pasirodo abejotini, Naujienų administracija pasilieka teisę jų netalpinti, kol neitirs jų teisingumo, ir grąžinti pinigų, jeigu apskelbimo turinis neat-sakys etikos reikalavimams.

Norintieji pasigarsinti i sekamos dienos Naujienas, turi priduti savo paskelbimą ne vėliau, kaip 9 val. vakaro.

ASMENŲ ĮIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU brolio Stepono Lukausko, Amerikoje vadinasi Lukas, pa-eina iš Lietuvos Žemaičių Kalvarijos. Apie dveji metai tam atgal, gavau laišką nuo Stepono iš Wise. valstijos, bet dabar nežinau kur jis randasi. Kas apie jį žino, ar jis pats, meldžiu rašyti. Marė Lukauskaitė, 10758 Indiana Ave. Chicago, Ill.

RASTA-PAMESTA

KAS RADOTE mano mylimą rožančių. Pamečiau 15 dienų spalio iš ryto tarpe Emerald ir Halsted St. ant 32 St. Labai prašau, kas radote nam grąžinti, duosiu ir radų.

A. G.,
3231 So. Emerald Ave.
iš užpakalio

IVAIRŲ SKELBIMAI

STOGDENGTYSTĖ
Trijų stogų praktikuojamas užtaisomas ir garantuojamas už \$4. Automobilų trokų pataravimas Chicagoje ir apie-linkai, įstaiga 34 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dūgimo įstaiga Chicagoje. Tik patys unijos darbininkai samdomi. J. J. Dunne Roofing Co., 3411-13 Ogden Ave., Phone Lawndale 0114.

\$25 KIEKVIENĄ NEDĖLDIENĮ

Jūs galite uždirbti \$25 ir daugiau kiekvieną nedėdienį už keletą valandų darbo. Mes parodysime, kaip kaip tai padaryti. Patyrimo nereikia. Jūs galite gauti jusų pirmutinis \$25 ateinantį nedėdienį. Pradėkite tuojau. Atsiųskite jusų vardą ir adresą ir mes suteiksime jums pilną informaciją. Veikite šandien.

Adresuokite
LITHUANIAN MANAGER,
116 So. Michigan Ave.,
Room 1409,
Chicago, Ill.

JIEŠKO KAMBARIŲ

REIKALINGAS flatas, 7 ar 8 kambarių ne brangesnis negu \$35.00, kas prirodytas, tas gaus 5 dol. atlyginimo. Kambariai turi but šviesus, vana ir nemazi. Adresas

EMILIJĄ MATUZEVIČIENE,
1413 E. 58 St.,
Telefonas Fairfax 2619

Reikalingas kambarys Brighton Park apeliokėj iš 1 dienos November; su valgiu del vieno vaikinio prie mažos šeimos ir šviesios gospadinės ir kad nebūtų vartojama munšaino. Meldžiu atsiųskite tuojau po num. Box 351 Naujienos.

REIKALINGI man 2 arba 3 atskiri kambariai. Kas turite meldžiu pranešti i
NAUJIENŲ SKYRIŲ
3210 So. Halsted St.
No. 43

SIULYMAI KAMBARIŲ

ISINUOMUOJA KAMBARYS vienam asmeniui, su valgio pagaminimu. Kreipkitės adresu:

6637 So. Rockwell St.,
Chicago.

RENDAVOJASI kambariai lietuviškame viešbuty; nēr skirtumo, vyram ar moterim, su valgiu ar be valgio, ant mėnesio, ar savaitės; kambariai šviesūs. Kreipkitės, 1606 S. Halsted St.

SIULYMAI KAMBARIŲ

UŽ DYKA rumai tam kurio moteris apsimis gaminti valgi vienai ypatai ir apvalys rumus. Rumai garu šildomi, elektras šviesa, karštas vanduo ir maudykė. Gali atsiųskite ir merginose arba našlės.

MR. FRANK VORONOVICZ
925 S. Winchester Ave., Chicago, Ill.

PARENDAVOJIMUI kambarys be valgio.
Kreipkitės:
2004 W. Superior St.
2nd floor rear

JIEŠKO DARBO

JIEŠKAU darbo esu specialistas prie popieravimo ir pentavimo. Kam toks žmogus reikalingas meldžiu pranešti.

J. F. Šlezevičius,
1739 So. Halsted St.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

MERGINŲ —
16 iki 18 metų, lengvas, švares darbas šviesoje dirbtuvėje. Gera pradžia alga. Bonai nuolatiniams darbininkams. Šviesos ir labai parankios darbo aplinkybės, su Lunch parankumu. Atsiųskite

R. J. EDERER CO.
cor. Orleans & Ohio Sts.

MERGINŲ IR MOTERŲ

DEL PAKAVIMO, ASEMBLINIMO IR PUNCH PRESS. DARBAS NUO ŠTUKŲ. REIKIA PATYRIMO. VALANDOS NUO 7 IKI 5 PO PIETŲ SUBATOMIS.

WASHBURN CO.
6126 So. La Salle St.

REIKALINGA mergaitė i Real Estate office dirbti, kuri yra pabaigusi Public School. Kreipkitės:
3114 So. Halsted St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA tuojau jauno arba vidutinio amžiaus vyro prisidėti prie mūsų ofiso sales departamento. Nuolat darbas, gera alga ir bonus. Turi turėti \$1,500 iki \$2,500 investavimui. Bodega Materials Co.

1520 Consumers Bldg.

REIKALINGAS bučerinis. Patyres gerai darbą ir anglų kalbą mokantis. Geros darbo sąlygos ir gera alga.

Atsiųskite greitai.
5700 So. Morgan St.

RAKANDAI

TURI BUTI PARDUOTI tuojau puius rakandai įskaitant velour ir odinį setą, 3 karpetai, 2 riešuto medžio miegamioj kambario setai, riešuto medžio valgomojo kambario setas, fonografas, indai ir tt. Parduosiu atskirai, atsiųskite.

1630 Humboldt Blvd.

DIDELIS BARGENAS

Gera proga jaunai porai, 5 kambarių vėliausias mados rakandai, Punks rąporo setas, valgomio kambario setas, miegamio kambario setas, liampa, karpetai ir dvigubų springų fonografas su rekordais. Parduosiu už pirmą geriausį pasiūlymą, visus sykiu arba atskirai, jei norite sutaupti pinigų. Nepraileiskite šio didelio bargeno.

1922 So. Kedzie Ave.

RAKANDAI, mēlinos odos parloro setas, 9x12 velvet karpetas, paveiks-lai, laikrodžiai, indai, baldiniai liampos lovos, dreseriai viskas del 4 kambarių, parduosiu viską už \$275, jei pirksite viską sykiu.

T. BITTERLIECH,
4441 Shields Ave., 1 floras

DIDELIS BARGENAS

Puikūs rakandai 4 kambariams, parloro setas, valgomio kambario setas, karpetas, gramofonas, paveiks-lai, diennė lova ir tt. Vartoti tik 2 mėnesiai. Parduosiu dalimis.

P. PINKE
2014 Montrose Ave., 2 fl. netoli Robey Ravenswood 2155

PARDAVIMUI 4 kambarių rakandai, butų galima ir apsigyventi. Rakandai beveik nauji. Parduosiu po vieną arba visus kartu. Atsiųskite: 3300 S. Wallace St. 2 lubos iš užpakalio.

PARDAVIMUI

Turiu parduoti groserinę ir 8 flatų namą iš priežasties ligos.

Atsiųskite
MRS NELLIE ROWE
8060 Vincennes Ave.

PARSIDUODA —
BARBERNE
TRIŲ KEDŽIŲ.
Atsiųskite:
2502 W. 38-th St.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė geroj vietoj, biznis išdirbtas del kambariai iš užpakalio del gyvenimo. Parduosiu pigiai. Atsiųskite
4104 So. Campbell Ave.

PARDAVIMUI grosernė, geroj vietoj. Priežastį pardavimo patirsite vietoj.
1413 E. 58-th St.
Telephone Fairfax 2619

PARDAVIMUI mažas restoranas, naujos mados, geras biznis, įsteigtas 7 metai. Savininkas eina lauk iš biznio. Tik dalį pinigų reikia įmokėti.
3106 Archer Ave.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė. Pusė arba visa, už mažą kainą. Biznis gerai išdirbtas. Priežastis pardavimo nesutikimas partnerių
3656 So. Union Ave.

KIAULĖS, visokios rūšies pardavimui, geros veislės didelės ir mažos veislės ir skersti. Kam reikalinga gali gauti kiaulę su mažais paršukais, pigiai. Kreipkitės: 11750 So. Ashland Ave.

PARDAVIMUI Cigarų krautuvė geroj kolonijoje, ir biznis visados gerai galima daryti. Nupirksite pigiai.
6003 So. State St.
Tel. Normal 2532

EXTRA! EXTRA!
Bučernė ir grosernė parsiduoda nepaprastu pigumu už \$350. Lietuvių apgyventa vieta 4 kambarių gyvenimui. Lystas 3 metams. Kas nori gauti piktą "Fikturės" bučernę. Atsiųskite greitai, turi buti parduota i trumpa laika. Kreipkitės 4342 So. Maplewood Ave. Tel. Lafayette 0551.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė labai pigiai arba mainysiu ant automobilias. Biznis išdirbtas per algą laika. Priežastis pardavimo patirsit ant vietos. Klauskit
Tel. Lafayette 0170.

KNYGA Kultūros Istorija, su daugel paveikslų, trijose tonose, 408 Pust. už dolerių (\$2.00). AD. SAVICKAS,
1113 Montague St.,
Rockford, Ill.

NAMAI-ZEMĖ

KAM KO REIKIA
Pirkti, parduoti, manyti, namus, lotus, farmas ir visokios rūšies biznius. Mes parduodam ir mainom. Su reikalu kreipkitės pas
A. GRIGAS,
3114 So. Halsted St.

PARDAVIMUI bižnias medinis namas, geroj bižniasoj vietoj, tinkamas del grosernės, dry gados storo ir kitokių bižnių. Parduosiu už prieina-mą kainą ant lengvų išlygų.

Kreipkitės
P. BARSKIS,
Furniture Store,
1748-50 W. 47 St.

4 FLATŲ po 4 kambarius namas, \$3,200; 3838 Normal Ave. Savininkas.
3106 Archer Ave.
Lafayette 0957

PARDAVIMUI gražus bungalow — \$9,000, pinigais \$3,000, su visais rakandais, \$11,500. Pinigais \$5,500. Bargenas.
6404 So. Sacramento Ave.
Republic 2884

PINIGAI! PINIGAI! PINIGAI!
Padvigubinkit savo pinigus i viena meta. Lotai prie St. Louis ir Trumbull Ave., tarpe 55 ir 58 St., valdomi vieno savininko per 38 metus, dabar yra parduodami ant atiduodami labai pigiai, taip pigiai kaip \$350, pusė pinigais, kitus išmokėjimais i metus laiko. Tie lotai yra pigiau negu, kad jūs galėtote nupirkti 15 metų tam atgal. Ten yra pastatyti \$8,500 verti mūriniai bungalov ant tų lotų. Neatidėliokite, pirkite 3 ar 4 lotus ir vėl parduokite juos su pelnu.

JOHN L. SHERIDAN, Agentas
140 N. Dearborn St.
Tel. Dearborn 7517

NAMAI-ZEMĖ

BUCERNE IR MURINIS NAMAS su 9 pagyvenimais po 5, 4 ir 3 kambarius, ant Bridgeportu, išdirbtas biznis ir gera vieta. Namus su bizniu \$7,500 įmokėti tikiai \$3,000.

DUONKEPKYLA IR NAMAS, pagyvenimas 6 kambariais, 3 automobiliai, ir viskas priguli prie biznio. Namus su bizniu tikiai \$11,000.

ANT HALSTED GATVĖS, BIZNIVAS kampas, 50 pėdų pločio, mūrinis namas 125 pėdų ilgio pastatytas ant pilno loto, teatras su 300 sėdynių ir 2 storai. Šita prapertė iškilis i labai didelę vertę, įmokėti apie \$8,000.

TURIME NAMŲ, LOTŲ, BIZNIŲ visose dalyse miesto. Taipgi ir labai gerų farmų. Mes galime prirengti ką tikitai norite, keripkitės pas

CHAS. J. BAGDZIUNAS AND CO.
736 W. 35-th Street,
Boulevard 0012

KAMPINĖ rezidencija, bargenas. 33x125, prie Marquette kelio, šiauravakinis kampas nuo Maplewood Av. tikrai lietuvių kolonijai. Labai pigiai už pinigų.

PATRICK & MOREAU
2627 W. 63 St., kampas Talmán Ave.
Phone Republic 6300

PARDAVIMUI \$500 įmokėti, kitus mėnesiniais išmokėjimais, 1219 So. Jefferson St., kampas W. 20 Pl., 4 flatai po 4 kambarius kiekvienas ir sklepas.
189 N. Clark St.,
kampus Lake St.
Room 510

PARDAVIMUI 2 augštų namas krautuvė ir 9 kambariai gyvenimui, mūrinis garažas del 7 automobilių, gera bižniasoj vieta
1940 So. Halsted St.
Savininko Tel. Kedzie 7043 dienomis Vakaraus Tel. Nevada 5279

TURI BUTI PARDUOTAS iš priežasties ligos, 2 augštų namas N. E. kampas S. Morgan ir 32 pl. Krautuvė 57x125, didelis sklepas. Flatai 1-5 ir 4-4 kambarių ant 2 augštų. Garu ir pečiainis šildoma. Dabartinė randa pigi \$4,800, nėra lyg, su gali buti padidinta. Kaina \$39,000, morgičius \$12,000. Busiu ant pareikalavimo ir parodysiu namą pamedyti, utarninke ir seređoje. Oct. 22, 23 ir 24.

SOUTH Side flatas, 47 Pl. netoli Union Ave., medinis, 4 flatų, 4 ir 5 kambariai, kieto medžio trimingai, elektra pečiainis kurenamas. Namas gerame padėjime, reikia \$4,000 pinigais. Bargenas už \$6,500. H. J. Coleman Co., 4729 S. State Street, Drexel 1800.

Tikras paaukavimas

2 flatų mūrinis, 4 ir 4 kambarių, porčius su stielais, didelis augstas, pilnos mēros sklepas, visos grindys kieto medžio, vana ir didelis lotas, cementiniai šaldytiniai, arti prie karų linijos. Parsiduoda pigiai, kaina \$6,950, įmokėti \$1,500, kitus kaip randa. Galima tuojau gyventi. Velkite greitai.
J. N. ZEWERT & CO.,
4377 Archer Ave.

MORTGĖCIAI -PASKOLOS

Namų Statytojai

Statomė ir finansuojame bungalows, bažnyčias, krautuves ir flatinus namus bile dalyje Cook County. Mes statomė už \$175,000 nama del Lietuvių Auditorium Asociacijos, 3131-37 S. Halsted St. Pardavimui Aukšiniai Bonai. Saugus ir geras investimentas. Atsiųskite i
"Naujienas", No. 352

MOKYKLOS

Išmokykite dressmaking

Kirpimo, Designing, Siuvimo Skyrybely Dirbimo
Klesos Dienomis ir Vakaraus Specialės vakarinės klesos moterims ir merginoms kaip pasiūti sau dreses.
Mes suteikiame vietas dykai ir išduodame diplomus užbaigusoms.

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE,
2407 W. Madison St.
Phone Seeley 1643
Sara Patek, Principal

Amerikos Lietuvių Mokykla

3106 So. Halsted St.
Mokina: Anglių ir Lietuvių Kalbų, Arimetikos, Knygvedystės, Stenografijos, Typewriting, Pirkybos Teisų, Laiškų Rašymo, Siuvenčių Valstybių Istorijos, Abėlės Istorijos, Geografijos, Politinės Ekonomijos, Pilietybės, Dailrašystės, Gramatikos, Literatūros, Retorikos Etimologijos Oratorystės.
Mokymo valandos vakaraus: vaikams nuo 6 iki 7 valandai; suaugusiems nuo 7 iki 9:30 val. vak.

AUTOMOBOLIŲ MOKYKLA
Automobilių mekaniką uždirba 50 ir daugiau i savaitę. Daug darbų laukia automobilių mekanikų. Čia yra gera proga išmokyti. Mokyme praktiškai, ant visokių automobilių, dienomis ir vakaraus.

PETER GUSTIS,
3238 So. Halsted St.

MOKYKLOS

The Hoffman Priren-giamoji Mokykla

Isteigta Rugsio mėn., 1910
Mes išmokinsime jus kaip skaityti, rašyti ir kalbėti angliskai i labai trumpa laika. Taipgi arimetikos, gramatikos, geografijos, istorijos. Musų augstesnei mokykloje mes prienginsime jus i kolegiją ir universitetą i dvyliką mėnesių.

Jūs galite rasti pas mus užbaigusius kiekvienoje Chicago kole-gijoje ir daug jau yra praktikuojančių gydytojų, dendių, advokatų, aptiekojų. Atleikite pas mus. Mes pagelbėsime kimsams jaunų žmonių kad daseklus mokslo. Mes pagelbėsime ir jums.

Klesos dienomis ir vakaraus.
1537 N. Robey St.,
netoli Milwaukee Ave.

Leveskio Mokykla

Priren-giamoji ir Prekybos

Mokina Lietuvių ir Anglių kalbų; Grammar School, High School ir Prekybos dalyką. Priren-gia prie kvotimų i visas augstesniausias mokyklas. Dienomis. 12:00 val. dien. iki 5:00 v. p. p. Vak.: 7:30 iki 9:30. Nedėdieniais: nuo 10 ryto iki 12:00 diena mokina Lietuvių kalbos gramatikos ir rašybos.

3801 So. Halsted St., Chicago.
(kampas 33-cios gat., 2-ros lubos)

DRAUGIJOS IR ORGANIZACIJOS

LIETUVIŲ DID. KUN. GEDIMINO

DRAUGIJOS Kensingtone valdyba 1923 metams: pirm. P. Jenkauskas, 10813 S. Michigan Ave.; nut. rašt. P. Grigula, 10501 S. La Fayette Ave., phone Pullman 0816; turt. rašt. K. Baltrinis, 211 E. Kensing-ton Ave.; ižd. P. Šadvilas, 341 E. Kensington Ave.

DR. VINCO KUDIRKOS DRAUGYTES valdyba 1923 metams: pirm. V. Rušinskas, 3343 So. Lowe Ave.; pirm. pad. J. Gelgudas; nut. rašt. J. Blažis, 3261 S. Halsted St.; turt. rašt. A. Kaulakis, 3159 S. Halsted St.; kasierius A. Zalatoris, 2822 S. Leavitt St., kontrolės rašt. P. D. Ronkelaitė; kasos glob. J. Tiekutis; durų sargas K. Apšega. Susirinkimai laikomi kas mėnesį paskutinį šeštadienį, 7:30 val. vak. M. Meldžia svet., 2242 W. 23rd Pl.